

POSLOVNIK

SABORA KANTONA SREDIŠNJA BOSNA

Travnik, studenoga 2014.

Misija OEES-a u Bosni i Hercegovini podržala je tiskanje ovoga materijala.

Na temelju članka 41. stavka 1. točke h) Ustava Kantona Središnja Bosna (Službene novine Županije Središnja Bosna, broj: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98 – ispravak teksta, 8/98, 10/2000 i 8/03), Sabor Kantona Središnja Bosna je na XI. sjednici, održanoj 16. veljače 2004. godine, donio

POSLOVNIK SABORA KANTONA SREDIŠNJA BOSNA¹

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Sabor Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Sabor) konstituira se, ustrojava i radi sukladno Ustavu Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Ustav Kantona), zakonu i Poslovniku Sabora Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Poslovnik).

Članak 2.

Poslovnikom se uređuju:

- a) konstituiranje i unutarnje ustrojstvo Sabora
- b) način rada Sabora
- c) prava i dužnosti zastupnika u Saboru Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: zastupnik)
- d) javnost rada Sabora
- e) akti Sabora
- f) izbori, imenovanja, potvrđivanja, smjenjivanja i razrješenja iz mjerodavnosti Sabora
- g) odnos Sabora prema Vladi Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Vlada)
- h) odnos Sabora prema političkim strankama i drugama
- i) suradnja Sabora s općinskim vijećima u Kantonu Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Kanton)
- j) druga pitanja važna za rad Sabora.

Članak 3.

Ako neko pitanje o ustrojstvu i radu Sabora ostane neuređeno ovim poslovnikom, uredit će se zaključkom Sabora.

---

¹ Objavljen u Službenim novinama Kantona Središnja Bosna, broj 3/04 od 15. ožujka 2004., a stupio na snagu 23. ožujka 2004.

Zaključak iz prethodnoga stavka primjenjuje se danom donošenja.

Zaključak iz stavka 1. ovoga članka ne može biti u suprotnosti s načelima i odredbama ovoga poslovnika.

Članak 4.

Sjedište Sabora je u Travniku.

Članak 5.

Sabor ima pečat sukladno zakonu.

O čuvanju i uporabi pečata Sabora brine se tajnik Sabora Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: tajnik Sabora).

II. KONSTITUIRANJE I UNUTARNJE USTROJSTVO SABORA

1. Konstituiranje Sabora

Članak 6.

Sabor je jednodoman i čine ga zastupnici, a broj zastupnika u Saboru utvrđen je Ustavom Kantona i zakonom.

Članak 7.

Prva sjednica novoga saziva Sabora održat će se najkasnije 10 dana nakon što mjerodavno tijelo objavi izborne rezultate.

Prvu sjednicu Sabora saziva predsjedatelj Sabora Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: predsjedatelj Sabora) iz prethodnoga saziva i predsjedava sjednicom Sabora do izbora predsjedatelja u novome sazivu.

Ako je predsjedatelj Sabora spriječen, prvu sjednicu saziva jedan od zamjenika predsjedatelja iz prethodnoga saziva.

Ako su i zamjenici predsjedatelja Sabora spriječeni sazvati prvu sjednicu Sabora, sjednicu saziva i njome predsjedava najstariji izabrani zastupnik u novome sazivu ili onaj zastupnik kojega za sazivanje ovlasti najmanje jedna trećina novoizabranih zastupnika, i to napismeno.

Članak 8.

Predsjedatelj prve sjednice Sabora predočuje Saboru izvješće Izbornoga povjerenstva Bosne i Hercegovine o ovjeri mandata osobama koje su dobile zastupnički mandat.

Zastupnici s ovjerenim mandatom preuzimaju dužnost zajedničkim davanjem i pojedinačnim potpisivanjem svečane prisege koja glasi: "Svečano prisežem da ću povjerenu dužnost obnašati savjesno i odgovorno, pridržavati se ustava i zakona Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Središnja Bosna te da ću se zauzimati za ljudska prava, slobode i ravnopravnost građana i naroda Bosne i Hercegovine."

Postupak iz stavaka 1. i 2. ovoga članka odnosi se i na zastupnike s naknadno dodijeljenim mandatima.

2. Klubovi zastupnika konstitutivnih naroda

Članak 9.

Nakon davanja i potpisivanja svečane prisege, u Saboru se osnivaju tri kluba zastupnika konstitutivnih naroda (u daljnjem tekstu: klubovi naroda):

- a) Klub zastupnika Hrvata
- b) Klub zastupnika Bošnjaka
- c) Klub zastupnika Srba.

Ako u Saboru nema izabranih predstavnika nekog od konstitutivnih naroda, klub toga naroda neće biti osnovan.

Svaki klub naroda bira predsjednika, a može izabrati i zamjenika predsjednika, koji rukovode klubom i usklađuju njegov rad.

Poslovníkom kluba zastupnika konstitutivnog naroda svaki klub uredit će način svoga rada.

Poslovník kluba zastupnika konstitutivnog naroda ne može biti u suprotnosti s pravima i obvezama kluba koji proistječu iz ovoga poslovníka.

Članak 10.

Svaki klub naroda predlaže između svojih članova jednog kandidata za mjesto predsjedatelja ili zamjenika predsjedatelja Sabora.

Sabor pojedinačnim glasovanjem potvrđuje kandidate natpolovičnom većinom od ukupnoga broja zastupnika u Saboru.

Tri kandidata koje je potvrdio Sabor između sebe odlučit će tko će biti predsjedatelj Sabora i s tom odlukom upoznat će Sabor.

Ako u Saboru nema zastupnika nekog od konstitutivnih naroda, mjesto zamjenika predsjedatelja Sabora iz toga konstitutivnog naroda ostaje slobodno.

Članak 11.

Predsjedatelj Sabora i zamjenici predsjedatelja Sabora imaju pravo u svako doba dati ostavku Saboru na mjesto predsjedatelja Sabora odnosno zamjenika predsjedatelja Sabora.

3. Predsjedatelj Sabora

Članak 12.

Predsjedatelj Sabora ima pravo i dužnost:

- a) predstavljati i zastupati zakonodavnu vlast – Sabor Kantona
- b) imenovati kandidata za mjesto predsjednika Vlade Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: predsjednik Vlade) u konzultaciji sa zamjenicima predsjedatelja Sabora

- c) sudjelovati u pripremama te sazivati i voditi sjednice Sabora
- d) sudjelovati u pripremama te sazivati i voditi sjednice Kolegija Sabora Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Kolegij)
- e) pratiti ostvarenje programa rada Sabora Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: program rada Sabora) i izvješćivati Sabor o tome
- f) brinuti se o primjenjivanju ovoga poslovnika
- g) brinuti se o ostvarivanju prava i dužnosti zastupnika u Saboru Kantona u vezi s obnašanjem njihove dužnosti iz mjerodavnosti Sabora
- h) brinuti se o odnosima i suradnji Sabora s mjerodavnim tijelima i organizacijama u pitanjima iz mjerodavnosti Sabora
- i) upućivati na raspravu mjerodavnim radnim tijelima Sabora pripremljene tekstove zakona, drugih propisa te izvješća, analiza i drugih akata
- j) poticati stavljanje na dnevni red sjednica Sabora, Kolegija i radnih tijela Sabora pitanja iz mjerodavnosti Sabora
- k) osiguravati realiziranje prava i dužnosti klubova naroda i klubova zastupnika političkih stranaka tijekom pripreme i održavanja sjednica Sabora i Kolegija
- l) voditi sjednice sukladno načelima demokratskog parlamentarizma i odredbama ovoga poslovnika
- m) potpisivati akte koje donosi Sabor
- n) donositi odluke o proglašenju zakona
- o) obavljati i druge poslove određene Ustavom Kantona, zakonom i ovim poslovníkom.

Članak 13.

Predsjedatelj Sabora u obnašanju svojih dužnosti obavlja redovite konzultacije sa zamjenicima predsjedatelja Sabora.

Članak 14.

Zamjenici predsjedatelja Sabora:

- a) pomažu predsjedatelju Sabora prilikom predsjedavanja sjednicama Sabora
- b) zamjenjuju predsjedatelja Sabora u slučaju njegove spriječenosti da obnaša svoju dužnost ili u nenazočnosti predsjedatelja Sabora
- c) sudjeluju u konzultacijama za donošenje odluka u slučajevima utvrđenim Ustavom Kantona i ovim poslovníkom
- d) pomažu predsjedatelju Sabora u izvršavanju njegovih mjerodavnosti i obavljaju druge poslove koje im povjeri predsjedatelj Sabora
- e) brinu se o provođenju programa rada Sabora
- f) sudjeluju u postupku utvrđivanja spada li neki zakon u listu vitalnih nacionalnih interesa
- g) brinu se o ostvarivanju prava konstitutivnih naroda na području Kantona sukladno ustavnim mjerodavnostima
- h) sudjeluju u radu Kolegija Sabora.

4. Kolegij Sabora

Članak 15.

Radi unapređenja uspješnosti i usklađivanja rada, Sabor uspostavlja Kolegij Sabora Kantona Središnja Bosna, koji čine:

- a) predsjedatelj i zamjenici predsjedatelja Sabora
- b) predsjednici klubova zastupnika političkih stranaka zastupljenih u Saboru
- c) tajnik Sabora.

Članak 16.

U okviru svojih prava i dužnosti, Kolegij:

- a) utvrđuje prijedlog godišnjeg programa rada Sabora
- b) osigurava ostvarivanje prava i dužnosti zastupnika za pokretanje inicijativa za djelovanje Sabora i ukupno obnašanje njihove dužnosti i uloge
- c) osigurava suradnju s klubovima naroda i klubovima zastupnika političkih stranaka i između njih
- d) utvrđuje prijedlog poslovnika Sabora
- e) usklađuje rad radnih tijela Sabora i suradnju Sabora i njegovih radnih tijela
- f) osigurava ostvarivanje prava i dužnosti Sabora prema predsjedniku Vlade i Vladi
- g) usklađuje aktivnosti u pripremi sjednica Sabora
- h) utvrđuje prijedlog dnevnoga reda za sjednice Sabora
- i) razmatra inicijative i prijedloge upućene Saboru.

Članak 17.

Kolegij radi u sjednicama.

Sjednice Kolegija održavaju se po potrebi, a najmanje jedanput između dva zasjedanja Sabora.

Sjednice Kolegija saziva i vodi predsjedatelj Sabora.

Sjednicama Kolegija, na poziv predsjedatelja Sabora ili na vlastiti zahtjev, nazočni su predsjednik Vlade, ministri u Vladi, tajnik Vlade ili ovlašteni predstavnici Vlade i ministarstava.

Sjednicama Kolegija, prema zaključku Kolegija, mogu biti nazočni i drugi zastupnici u Saboru.

Članak 18.

Na sjednicama Kolegija vodi se zapisnik.

Zapisnik sa sjednica Kolegija dostavlja se redovito na uvid članovima Kolegija.

Tajnik Sabora odgovoran je za vođenje zapisnika na sjednicama Kolegija.

Zapisnik potpisuje predsjedatelj Sabora.

Sjednice Kolegija javne su.

5. Zastupnički klubovi

Članak 19.

U Saboru se osnivaju klubovi zastupnika političkih stranaka, koalicija i neovisnih kandidata (u daljnjem tekstu: zastupnički klubovi) radi olakšanja rada Sabora i unapređenja međustranačke parlamentarne suradnje.

Zastupnički klubovi osnivaju se kao mehanizam djelovanja zastupnika i političkih stranaka u Saboru.

Zastupnički klub može osnovati politička stranka s najmanje dva zastupnika u Saboru.

Zastupnički klub može osnovati koalicija s najmanje dva zastupnika u Saboru.

Koalijski zastupnički klub osnivaju zastupnici koji su u Sabor izabrani sa zajedničke, koalijske izborne liste.

Zastupnici dviju ili više političkih stranaka koje u Saboru imaju najmanje jednog izabranog zastupnika, kao i zastupnici – neovisni kandidati mogu osnovati zajednički zastupnički klub.

Članak 20.

Zastupnički klubovi imaju predsjednika i zamjenika predsjednika zastupničkog kluba koji predstavljaju klub, rukovode njegovim radom i organiziraju rad kluba sukladno potrebama Sabora.

Zastupnički klubovi rade prema samostalno urađenom poslovniku zastupničkih klubova.

Poslovnik zastupničkog kluba ne može biti u suprotnosti s pravima i obvezama zastupničkih klubova koje proistječu iz ovoga poslovnika.

6. Radna tijela Sabora – opće odredbe

Članak 21.

Radi olakšanja rada Sabora i unapređenja uspješnosti i učinkovitosti ukupnoga saborskoga rada, Sabor ustanovljava svoja stalna, povremena i privremena radna tijela.

Radna tijela Sabora osnivaju se isključivo za razmatranje pitanja iz mjerodavnosti Sabora te za razmatranje i davanje mišljenja i prijedloga na nacрте i prijedloge zakona i drugih akata koje donosi Sabor.

Članak 22.

Radna tijela Sabora daju mišljenja, podnose prijedloge i izvješćuju Sabor o pitanjima iz svoga djelokruga.

Radna tijela Sabora donose odluke samo o pitanjima sukladno ovome poslovniku ili za koja ih ovlasti Sabor.

Sva radna tijela Sabora osnivaju se sukladno ovome poslovniku i na temelju odluka Sabora.

Članak 23.

Stalna radna tijela Sabora osnivaju se prema Ustavu Kantona i proporcionalno stranačkome sastavu Sabora.

Prijedloge za članove stalnih radnih tijela Sabora podnose zastupnički klubovi.

Zastupnik koji promijeni političku stranku ostaje član stalnog radnog tijela Sabora do isteka mandata toga tijela.

Članak 24.

Stalna radna tijela Sabora u svome sastavu mogu imati članove koji nisu zastupnici u Saboru a koji predstavljaju relevantne stručnjake za oblast koja je u mjerodavnosti radnoga tijela.

Izvangaborski član radnoga tijela Sabora može biti i osoba – predstavnik organizacije ili institucije relevantne za pitanja u mjerodavnosti tijela, a koju je predložila institucija na traženje zastupničkih klubova.

Broj izvangaborskih članova stalnoga radnog tijela Sabora mora biti za 1 manji od polovice ukupnoga broja članova tijela.

Ukupan broj članova stalnog radnog tijela Sabora ne može biti veći od 5.

Članak 25.

Stalna radna tijela Sabora obvezna su razmatrati pitanja iz svoje mjerodavnosti koja su na dnevnome redu idućega zasjedanja Sabora i o tome podnijeti izvješće na saborskome zasjedanju.

Stalna radna tijela Sabora razmatraju pitanja iz svoje mjerodavnosti na nalog Sabora ili na vlastitu inicijativu.

Stalna radna tijela Sabora rade u sjednicama na kojima se vodi zapisnik.

Stalna radna tijela Sabora redovito izvješćuju Sabor o svome radu.

Članak 26.

Povremena radna tijela Sabora razmatraju pitanja iz mjerodavnosti Sabora koja nisu kontinuirano predmet saborske rasprave ili odlučivanja.

Povremena radna tijela Sabora imaju stalno članstvo a sastaju se prema iskazanoj potrebi.

Povremena radna tijela Sabora osnivaju se prema Ustavu Kantona i proporcionalno stranačkome sastavu Sabora i u svome sastavu mogu imati članove koji nisu zastupnici u Saboru, a koji su relevantni stručnjaci za oblast koja je u mjerodavnosti radnoga tijela.

Povremena radna tijela Sabora vode zapisnik o radu na svojim sjednicama.

Povremeno radno tijelo Sabora može imati do 5 članova.

Članak 27.

Privremeno radno tijelo Sabora osniva se radi nadzora ili ispitivanja stanja isključivo u vezi s pitanjem iz mjerodavnosti Sabora.

Inicijativu za osnivanje privremenog radnog tijela Saboru podnosi Kolegij ili najmanje jedna četvrtina od ukupnoga broja zastupnika u Saboru.

Inicijativa iz prethodnoga stavka mora sadržavati precizno definirano pitanje koje će biti pod nadzorom privremenog radnog tijela Sabora ili predmetom njegova ispitivanja stanja.

Članak 28.

Privremeno radno tijelo Sabora može biti ustanovljeno isključivo na temelju odluke Sabora donesene natpolovičnom većinom glasova od ukupnoga broja zastupnika u Saboru.

Odluka o osnutku privremenog radnog tijela Sabora za nadzor ili ispitivanje stanja mora sadržavati: sastav tijela, precizno navedeno područje djelovanja, trajanje mandata privremenog radnog tijela i ovlasti koje tijelo dobiva od Sabora.

Privremeno radno tijelo Sabora ne može imati mandat dulji od godinu dana od dana donošenja odluke o osnutku privremenog radnog tijela.

Mandat privremenog radnog tijela Sabora ne može prelaziti vremenski okvir mandata Sabora.

Članak 29.

Privremeno radno tijelo Sabora može imati do 5 članova.

U sastavu tijela iz prethodnoga stavka mogu biti i izvansaborski članovi – predstavnici institucija ili organizacija relevantnih za predmet nadzora ili ispitivanja.

Broj izvansaborskih članova ne može biti veći od jedne trećine od ukupnoga broja članova privremenog radnog tijela Sabora.

Članak 30.

Privremeno radno tijelo Sabora podnosi izvješće o svome radu tijekom mandata ako to zatraži Kolegij Sabora, jedan od klubova naroda, jedan od zastupničkih klubova ili najmanje jedna četvrtina zastupnika.

Privremeno radno tijelo Sabora obvezno je podnijeti izvješće Saboru nakon završetka svoga mandata.

Izvješće privremenog radnog tijela Sabora mora sadržavati i izdvojene stavove pojedinih članova privremenog radnog tijela.

Sabor je obvezan održati raspravu o izvješću iz prethodnoga stavka.

Članak 31.

Privremeno radno tijelo Sabora ima predsjednika, imenovanog odlukom o osnutku toga radnog tijela.

Predsjednik iz prethodnoga stavka ima i dužnost izvjestitelja Sabora o radu, nalazima, odlukama i preporukama privremenog radnog tijela Sabora.

Članak 32.

Stalna i povremena radna tijela Sabora rade u sjednicama.

Sjednice stalnih i povremenih radnih tijela Sabora saziva i njima rukovodi predsjednik tijela, prema odredbama ovoga poslovnika i poslovnika radnih tijela.

U slučaju spriječenosti predsjednika radnog tijela Sabora ili njegovog odbijanja da sazove sjednicu, sjednicu tijela može sazvati zamjenik predsjednika toga radnog tijela, predsjedatelj Sabora ili jedna trećina članova radnoga tijela.

Na sjednicama stalnih i povremenih radnih tijela Sabora vodi se zapisnik koji je sastavni dio saborske arhive.

7. Stalna radna tijela Sabora

Članak 33.

Stalna radna tijela Sabora su:

- a) Zakonodavnoopravno povjerenstvo
- b) Povjerenstvo za pravdu, ljudska prava i građanske slobode
- c) Povjerenstvo za gospodarstvo i ekonomsku i finansijsku politiku
- d) Povjerenstvo za školstvo, kulturu, šport i mladež
- e) Povjerenstvo za poljoprivredu, šumarstvo i zaštitu okoliša
- f) Povjerenstvo za rad, zdravstvo i socijalnu politiku
- g) Administrativno povjerenstvo
- h) Povjerenstvo za borbu protiv korupcije
- i) Povjerenstvo za ravnopravnost spolova
- j) Mandatno-imunitetno povjerenstvo
- k) Povjerenstvo za braniteljska pitanja
- l) Povjerenstvo za kontrolu rada policije.

Članak 34.

Zakonodavnoopravno povjerenstvo:

a) razmatra nacрте i prijedloge zakona i drugih akata koje donosi Sabor, u pogledu njihove usklađenosti s ustavom Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona te drugim nadređenim zakonskim aktima i pravnim sustavom, kao i u pogledu pravne obradbe, i o tome podnosi Saboru pisano izvješće, s mišljenjima i prijedlozima

b) razmatra pitanja zakonodavne metodologije i druga pitanja bitna za izjednačivanje pravno-tehničke obradbe akata koje donosi Sabor

c) razmatra opće akte organizacija i institucija na koje Sabor daje suglasnost i daje Saboru mišljenja, u pisanom obliku, s gledišta usklađenosti s odnosnim zakonom

d) utvrđuje pročišćene tekstove zakona i drugih saborskih propisa, ako je za to ovlašteno

e) sudjeluje u pripremanju programa zakonodavne djelatnosti Sabora

f) sudjeluje u aktivnostima za davanje vjerodostojnog tumačenja zakona i drugih akata

g) utvrđuje odgovor ustavnim sudovima u slučajevima pokretanja postupka pred ustavnim sudovima

h) obavlja i druge poslove sukladno ovome poslovniku.

Prijedlozi Zakonodavnopravnog povjerenstva koji su formulirani kao izmjene ili dopune prijedloga zakona i drugih propisa i općih akata unose se u njegovo izvješće i smatraju se njegovim amandmanima.

Članak 35.

Povjerenstvo za pravdu, ljudska prava i građanske slobode:

a) razmatra predstavke i žalbe građana, udruga, institucija i organizacija, koje se odnose na povrede ljudskih prava i građanskih sloboda od institucija i organizacija u mjerodavnosti Kantona te o tome izvješćuje Sabor i podnosi, osim u slučajevima o kojima traje sudski postupak

b) radi na slučajevima predstavki i žalbi koje se odnose na prava i dužnosti Kantona i njegovih tijela te o tome obavještava podnosioca i Sabor, s prijedlogom rješenja za podnesene slučajeve

c) razmatra prijedloge građana, udruga, institucija i organizacija o mjerama za unapređenje, zaštitu i promociju ljudskih prava i građanskih sloboda i o tome podnosi izvješće podnosiocu i Saboru, s prijedlogom aktivnosti koje treba poduzeti

d) razmatra nacрте i prijedloge zakona i drugih akata Sabora s gledišta poštivanja osnovnih ljudskih prava i građanskih sloboda i o tome daje mišljenje mjerodavnim radnim tijelima Sabora, a po potrebi i Saboru

e) surađuje s drugim radnim tijelima Sabora i daje mišljenje i prijedloge drugim radnim tijelima Sabora, s gledišta zaštite prava i sloboda, o pitanjima iz mjerodavnosti tih tijela

f) razmatra predstavke i prijedloge kojima se pokreće pitanje odgovornosti dužnosnika koje bira i imenuje Sabor, te ih dostavlja mjerodavnim tijelima u Saboru zajedno sa svojim mišljenjima

g) daje Saboru prijedloge mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka kršenja prava i sloboda.

Članak 36.

Povjerenstvo za gospodarstvo i ekonomsku i financijsku politiku:

a) prati provođenje politike provođenja propisa Sabora u oblasti gospodarstva i financija te daje prijedloge za unapređenje odnosa u ovim oblastima

b) razmatra strategiju i politiku ekonomskog razvitka Kantona i o tome daje mišljenje te podnosi prijedloge Saboru

c) podnosi Saboru prijedloge mjera ekonomske politike i prijedloge programa razvitka u pojedinim oblastima

d) prati ostvarenje programa strateškog plana razvitka Kantona, procjenjuje ostvarenje i predlaže mjere za reviziju strategije razvitka

e) ostvaruje suradnju s općinama Kantona, drugim kantonima i regijama radi unapređenja razvitka, usklađivanja planova, planiranja i ostvarivanja programa od zajedničkog interesa

f) surađuje s Vladom u kreiranju i provođenju mjera financijske politike koja podržava programe ekonomskog razvitka.

Članak 37.

Povjerenstvo za školstvo, kulturu, šport i mladež:

a) razmatra pitanja iz oblasti uspostave i razvitka infrastrukture javnih institucija školstva na svim razinama školovanja u mjerodavnosti Kantona i o tome daje mišljenje i prijedloge rješenja Saboru

b) razmatra pitanja politike financiranja institucija javnog školovanja na razini Kantona i o tome podnosi prijedloge Saboru i resornom ministarstvu

c) razmatra i daje prijedloge rješenja Saboru u oblasti uspostave, razvitka i financiranja institucija kulture na razini Kantona

d) razmatra i podnosi prijedloge Saboru u pitanjima zaštite objekata kulturno-povijesnog naslijeđa

e) razmatra pitanja i daje prijedloge za razvitak i unapređenje javnih športskih objekata

f) daje prijedloge za unapređenje sudjelovanja mladeži u javnome životu

g) ostvaruje suradnju s organizacijama mladeži radi unapređenja položaja mladeži i sudjelovanja u javnome životu i o tome podnosi izvješće te daje prijedloge za aktivnosti.

Članak 38.

Povjerenstvo za poljoprivredu, šumarstvo i zaštitu okoliša:

a) razmatra pitanja i podnosi prijedloge programa razvitka poljoprivredne djelatnosti

b) razmatra pitanja i podnosi prijedloge za utvrđivanje politike korištenja poljoprivrednog zemljišta i šumskih resursa

c) podnosi prijedloge za unapređenje upravljanja šumama i šumskim zemljištem

d) razmatra pitanja zaštite i očuvanja prirodnog okoliša, zaštite biljnog i životinjskog svijeta, te daje Saboru prijedloge za poduzimanje potrebnih mjera

e) razmatra pitanja u vezi sa sprječavanjem onečišćenja okoliša, posebice zraka, tla i vode te daje Saboru prijedloge za poduzimanje potrebnih mjera u oblasti zaštite čovjekova okoliša, prirodnih resursa i prirodnog naslijeđa.

Članak 39.

Povjerenstvo za rad, zdravstvo i socijalnu politiku:

a) prati stanje u oblasti zapošljavanja te zaštite prava zaposlenih i nezaposlenih građana i izvješćuje Sabor o tome

b) daje Saboru prijedloge mjera za povećanje zaposlenosti i unapređenje životnog standarda građana

c) daje prijedloge aktivnosti za unapređenje socijalnog dijaloga i suradnje s organizacijama za zaštitu prava na rad te poduzima mjere za unapređenje sustava izobrazbe građana iz zaštite javne sigurnosti u oblasti ljudskog zdravlja

d) razmatra i daje prijedloge u oblasti zaštite javnog zdravlja, posebice zaštite građana u oblasti ispravnosti hrane i vode.

Članak 40.

Administrativno povjerenstvo:

a) razmatra prijedlog proračuna Sabora i Stručne službe Sabora Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Stručna služba) i podnosi ga Vladi

b) prati izvršenje odobrenog proračuna Sabora

c) daje prijedlog Saboru za unapređenje administrativnog i finansijskog menadžmenta u vezi s radom Sabora

d) priprema, utvrđuje i donosi prijedloge akata kojima se uređuju plaće, naknade i druga primanja zastupnika i izabranih dužnosnika koje bira ili imenuje Sabor te donosi odgovarajuće akte za njihovu primjenu, kao i pojedinačne akte o plaćama i naknadama materijalnih i drugih primanja

e) utvrđuje prijedloge akata o iznosu naknada troškova i posebnih naknada za izvansaborske članove radnih tijela

f) donosi akte kojima se utvrđuje koji zastupnici u svojstvu izabranih dužnosnika imaju status zastupnika na stalnome radu u Saboru

g) daje mišljenja na pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Stručne službe

h) daje mišljenja o promjeni ustrojstva Stručne službe

i) daje Saboru prijedloge za rješavanje drugih pitanja u vezi s proračunom Sabora i Stručne službe

j) obavlja i druge poslove određene ovim poslovníkom i drugim aktom Sabora.

Članak 41.

Povjerenstvo za borbu protiv korupcije:

a) razmatra opća pitanja po oblastima, u vezi s provođenjem zakona, drugih propisa i općih akata i, u vezi s tim, prati rad izvršnih tijela vlasti

b) razmatra trošenje sredstava iz proračuna prema proračunskim korisnicima i od proračunskih korisnika, prati raspolaganje javnim fondovima i drugim oblicima javne potrošnje, kao i raspolaganje sredstvima u javnim poduzećima, javnim ustanovama i poduzećima s većinskim državnim kapitalom koji su u mjerodavnosti Kantona

c) surađuje s drugim državnim tijelima i sličnim tijelima u Bosni i Hercegovini, Federaciji Bosne i Hercegovine i drugim kantonima, kao i međunarodnim organizacijama i tijelima u okviru borbe protiv korupcije

d) upozorava zastupnike Sabora na pojave nezakonitog ili nesavjesnog korištenja sredstvima u oblastima koje prate, te podnosi mišljenja i prijedloge Saboru u ostvarivanju njegovih prava i dužnosti u okviru borbe protiv korupcije

- e) donosi program prevencije i godišnje programe i planove za ostvarivanje programa te daje mišljenja o prijedlozima propisa i drugih akata značajnih za sprječavanje korupcije
- f) predlaže Saboru kodeks ponašanja dužnosnika tijela vlasti
- g) obavlja i druge poslove određene ovim poslovnikom i drugim aktom Sabora.

Članak 42.

Povjerenstvo za ravnopravnost spolova:

- a) razmatra pitanja u vezi s ostvarivanjem ravnopravnosti spolova u Kantonu
- b) razmatra predložene zakone i druge propise Kantona s gledišta ravnopravnosti spolova
- c) razmatra prijedloge dokumenata i izvješća institucija Kantona koji se odnose na ostvarivanje ravnopravnosti spolova i provođenje platforme za akciju Pekinške deklaracije, u cjelini odnosno po pojedinim oblastima
- d) razmatra pripreme za sudjelovanje delegacije Kantona na skupovima u državi i na međunarodnim skupovima kada se razmatra provođenje Pekinške deklaracije
- e) razmatra i druga pitanja u vezi s ostvarivanjem ravnopravnosti spolova.

Članak 43.

Mandatno-imunitetno povjerenstvo:

- a) razmatra pitanja u vezi s imunitetom zastupnika u Saboru
- b) obavještava Sabor o slučajevima koji povlače prestanak zastupničkog mandata
- c) razmatra i druga pitanja u vezi sa zastupničkim imunitetom i mandatom.

Članak 44.

Povjerenstvo za braniteljska pitanja:

- a) razmatra prijedloge Vlade i mjerodavne Kantonalne uprave za pitanja branitelja i invalida Domovinskog rata, za utvrđivanje politike u oblasti braniteljsko-invalidske skrbi
- b) razmatra informacije, izvješća i analize o stanju u oblasti braniteljsko-invalidske skrbi te daje Saboru svoje mišljenje i stavove o njima
- c) razmatra nacрте i prijedloge propisa iz oblasti braniteljsko-invalidske skrbi u Kantonu te daje Saboru svoje mišljenje i stavove o njima
- d) prati stanje u oblasti braniteljsko-invalidske skrbi te upozorava Sabor, Vladu i mjerodavnu Kantonalnu upravu za pitanja branitelja i invalida Domovinskog rata na pojave i probleme u toj oblasti
- e) prati primjenjivanje propisa i ostvarivanje zakonitosti koji mogu biti od interesa za korisnike braniteljsko-invalidske skrbi te obavještava Sabor o povredama propisa i postupcima pojedinih tijela u primjeni tih propisa
- f) obavlja druge poslove iz oblasti braniteljsko-invalidske skrbi.

Članak 45.

Povjerenstvo za kontrolu rada policije:

- a) razmatra tromjesečna i godišnja izvješća Javnožalbenog biroa
- b) razmatra i ostala pitanja koja se tiču rada Javnožalbenog biroa
- c) donosi odluku o izboru predsjedatelja i članova Javnožalbenog biroa
- d) daje preporuku ministru unutarnjih poslova za razrješenje predsjedatelja i članova Javnožalbenog biroa
- e) razmatra potrebe Javnožalbenog biroa te traži i predlaže ministru unutarnjih poslova rješavanje pitanja.

8. Povremena radna tijela Sabora

Članak 46.

Povremena radna tijela Sabora su:

- a) Povjerenstvo za ustavna pitanja
- b) Povjerenstvo za izbor i imenovanja.

Članak 47.

Povjerenstvo za ustavna pitanja:

- a) prati i izvješćuje Sabor, najmanje jednom godišnje, o primjeni Ustava Kantona i procesu ostvarenja ustavnih prava građana i institucija
- b) potiče i daje prijedloge Saboru za promjene i usklađivanje ustavnih odredbi s promjenama u nadređenim ustavnim aktima
- c) proučava i obrađuje inicijative i prijedloge za promjenu Ustava Kantona te o njima daje mišljenje
- d) priprema tekst prijedloga akata o promjeni Ustava Kantona, brine se o provođenju javne rasprave i izvješćuje Sabor o njezinim rezultatima
- e) daje Saboru mišljenje o prijedlozima za promjenu Ustava Federacije Bosne i Hercegovine
- f) razmatra i druga pitanja koja se odnose na provođenje i promjenu Ustava Kantona i o tome obavještava Sabor
- g) obavlja druge poslove određene ovim poslovníkom i drugim aktom Sabora.

Članak 48.

Povjerenstvo za izbor i imenovanja:

- a) razmatra pitanja u vezi s izborom, imenovanjima, potvrđivanjima i razrješenjima u mjerodavnosti Sabora
- b) priprema prijedloge, obrazloženja i potrebnu dokumentaciju za izbor i imenovanje, potvrđivanje ili razrješenje svih osoba nositelja dužnosti za čiji je izbor, imenovanje, potvrđivanje i razrješenje mjerodavan Sabor
- c) prati primjenu propisanih postupaka pri izboru, imenovanju, potvrđivanju i razrješenju u mjerodavnosti Sabora

- d) vodi proces unutarsaborskih dogovora u vezi s izborom, imenovanjem, potvrđivanjem ili razrješenjem nositelja dužnosti u mjerodavnosti Sabora
- e) obavlja i druge poslove određene ovim poslovníkom i drugim aktom Sabora.

9. Privremena radna tijela Sabora

Članak 49.

Privremena radna tijela Sabora mogu biti osnovana prema odredbama ovoga poslovníka:

- a) za ispitivanja teških kršenja ljudskih prava i građanskih sloboda od institucija i tijela Kantona
- b) za nadzor i usklađivanje djelovanja u situacijama elementarnih nepogoda, jakog ugrožavanja sigurnosti javnog zdravlja i ugrožavanja okoliša te u sličnim situacijama
- c) za druge slućajeve kada je neophodno osnovati privremeno radno tijelo.

III. NAČIN RADA SABORA

1. Program rada Sabora

Članak 50.

Sabor donosi program rada Sabora za iduću godinu do kraja tekuće godine.

Program rada Sabora sadrži zadaću Sabora, koja proizlazi iz Ustava Kantona, zakona i planskih dokumenata Kantona, te druge poslove i zadatke u mjerodavnosti Sabora.

Program rada Sabora uključuje osnovni sadržaj, način izvršavanja, nositelje poslova, rokove za razmatranje pojedinih pitanja na sjednicama Sabora i postupke za donošenje odnosnih akata.

Članak 51.

U pripremama za izradbu programa rada Sabora predsjedatelj Sabora, zamjenici predsjedatelja i tajnik Sabora pribavljaju prijedloge i mišljenja o pitanjima koja treba unijeti u program rada, od zastupnika, klubova zastupnika, radnih tijela Sabora, Vlade, općinskih vijeća, kantonalnih tijela i organizacija te građana i udruga.

Na temelju primljenih prijedloga i sugestija, Kolegij Sabora priprema i utvrđuje prijedlog programa rada Sabora koji se upućuje Saboru.

Članak 52.

Sabor šestomjesečno razmatra ostvarivanje programa rada Sabora i poduzima dogovarajuće mjere za njegovo ostvarivanje.

Članak 53.

Program rada Sabora objavljuje se u Službenim novinama Kantona Središnja Bosna.

2. Sjednice Sabora

Članak 54.

Sabor radi u sjednicama.

Predsjedatelj Sabora, u konzultaciji sa zamjenicima predsjedatelja Sabora, može zakazati sjednicu Sabora izvan sjedišta Sabora, u drugim općinama Kantona.

Sjednice Sabora redovite su i izvanredne.

Redovite sjednice Sabor održava kao regulatornoradne, tematske i godišnju sjednicu.

Sve sjednice Sabora javne su.

Članak 55.

Sabor može održavati i svečane sjednice ili dio regulatornoradnih sjednica odnosno godišnju sjednicu proglasiti svečanom.

Iznimno, u okolnostima opasnosti za javnu sigurnost i sigurnost građana, širih razmjera, elementarnih nepogoda, velikih šteta za imovinu, epidemija i sličnog, predsjedatelj Sabora može sazvati sjednicu u kraćim rokovima od onih predviđenih ovim poslovnikom, a dnevni red za tu sjednicu predlaže se na samoj sjednici, koja je hitna.

Članak 56.

Regulatornoradne sjednice Sabora održavaju se radi:

- a) podnošenja nacрта zakona i rasprave o nacrtima zakona
- b) raspravljanja o prijedlozima zakona i prihvatanja prijedloga zakona
- c) raspravljanja i donošenja odluka u vezi sa izvješćima o izvršenju proračuna Kantona za proteklu godinu
- d) raspravljanja i prihvatanja smjernica Sabora za izradbu nacrtu proračuna za iduću godinu
- e) raspravljanja o nacrtu proračuna Kantona za iduću godinu
- f) razmatranja izvješća kantonalnih tijela, organizacija, javnih ustanova i javnih poduzeća
- g) podnošenja izvješća o provođenju odluka Sabora između dviju sjednica
- h) podnošenja kratkog izvješća o radu Vlade i njezinih tijela između dviju radnih sjednica Sabora
- i) postavljanja zastupničkih pitanja
- j) raspravljanja o pitanjima iz mjerodavnosti Sabora
- k) podnošenja prijedloga rješenja za pitanja iz rasprave, raspravljanja o prijedlozima i odabira rješenja
- l) prihvatanja plana provođenja odabranih rješenja

m) podnošenja prijedloga programa rada Sabora za iduću godinu i raspravljanja o tome.

Članak 57.

Godišnja sjednica Sabora održava se jednom godišnje, u prosincu, radi:

- a) razmatranja izvješća o ostvarivanju kantonalnih ciljeva i politike u tekućoj godini
- b) predstavljanja kantonalnih ciljeva i politike za iduću godinu
- c) prihvaćanja programa rada Sabora i Vlade za iduću godinu
- d) rasprave i donošenja proračuna Kantona za iduću godinu i zakona o izvršavanju proračuna za iduću godinu.

3. Sazivanje sjednica Sabora

Članak 58.

Sjednice Sabora saziva predsjedatelj Sabora, a u slučaju njegove spriječenosti, jedan od zamjenika predsjedatelja Sabora.

Ako Sabor nema zamjenika predsjedatelja Sabora, sjednicu može sazvati i voditi najstariji zastupnik u Saboru.

U slučaju odbijanja predsjedatelja Sabora da sazove sjednicu Sabora, sjednicu može sazvati jedan od zamjenika predsjedatelja, a ako to odbiju i oba zamjenika, sjednicu može sazvati napismeno ovlašteni predstavnik najmanje jedne trećine zastupnika (10 zastupnika), uz stručnu pomoć tajnika Sabora.

Članak 59.

U slučaju iz stavka 3. članka 58. ovoga poslovnika, Kolegij Sabora obavezan je na prvoj idućoj sjednici Sabora kao prvu točku dnevnoga reda staviti raspravu o odgovornosti predsjedatelja Sabora odnosno zamjenikā predsjedatelja, u postupku odbijanja sazivanja sjednice.

Članak 60.

Poziv za regulatornoradnu sjednicu Sabora upućuje se zastupnicima, Vladi i ostalim sudionicima u sjednici, skupa s prijedlogom dnevnoga reda i materijalima za pojedine točke dnevnog reda, najmanje 10 dana prije održavanja sjednice.

Poziv za godišnju sjednicu Sabora, skupa s prijedlogom dnevnoga reda i materijalima za pojedine točke dnevnoga reda, dostavlja se najmanje 15 dana prije održavanja sjednice.

4. Dnevni red sjednica Sabora

Članak 61.

Prijedlog dnevnoga reda, s planom rada regulatornoradne sjednice Sabora, priprema Kolegij na svojim sjednicama.

Zahtjev za uvrštavanje određenog pitanja na dnevni red sjednice Sabora ima pravo podnijeti Kolegiju svaki zastupnik, predsjednik svakoga radnog tijela Sabora, svaki zastupnički klub, svaki od klubova naroda, predsjednik Vlade ili ovlašteni predstavnik Vlade.

Članak 62.

Zahtjevi za izmjenama prijedloga dnevnoga reda regulatornoradne sjednice Sabora dostavljaju se Kolegiju, napisмено i s obrazloženjem, najkasnije 4 dana prije održavanja sjednice.

Zahtjev za izmjenom prijedloga dnevnoga reda regulatornoradne sjednice Sabora može podnijeti zastupnik, zastupnički klub, klub naroda, predsjednik Vlade ili ovlašteni predstavnik Vlade.

Članak 63.

Dnevni red sjednice Sabora utvrđuje se na temelju prijedloga Kolegija i zahtjeva podnesenih sukladno člancima 61. i 62. ovoga poslovnika, na početku sjednice, natpolovičnom većinom glasova od ukupnoga broja zastupnika u Saboru.

Na sjednici Sabora ne može biti podnesen zahtjev za izmjenom dnevnoga reda, osim u slučaju iz članka 55. stavka 2. ovoga poslovnika.

5. Kvorum za rad na sjednici Sabora

Članak 64.

Kvorum za rad na sjednici Sabora čini natpolovična većina svih zastupnika u Saboru.

Na temelju evidencije koju utvrdi Stručna služba, predsjedatelj Sabora konstatira da postoji kvorum i o tome obavještava zastupnike.

Svi akti Sabora donose se natpolovičnom većinom od ukupnoga broja zastupnika u Saboru, ako Ustavom Kantona ili zakonom nije drugačije propisano.

6. Mehanizam zaštite vitalnog nacionalnog interesa

Članak 65.

U slučajevima koji se odnose na prihvaćanje zakona, drugih propisa ili akata za koje se tvrdi da spadaju u listu vitalnih nacionalnih interesa, primjenjuje se postupak koji proizlazi iz Ustava Kantona i ovoga poslovnika.

Članak 66.

Lista vitalnih nacionalnih interesa utvrđena je Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine odnosno Ustavom Kantona.

Članak 67.

Ako predsjedatelj Sabora i zamjenik predsjedatelja Sabora odnosno zamjenici predsjedatelja Sabora tvrde da prijedlog zakona, drugog propisa ili akta spada u listu vitalnih nacionalnih interesa iz prethodnoga članka, za prihvaćanje toga zakona, drugog propisa ili akta potrebna je natpolovična većina glasova unutar svakog od klubova konstitutivnih naroda zastupljenih u Saboru.

Članak 68.

Predsjedatelj Sabora i zamjenici predsjedatelja Sabora dužni su odlučiti o tome spada li neki zakon, drugi propis ili akt Sabora u listu vitalnih nacionalnih interesa u roku od 7 dana od dana kada je postavljena takva tvrdnja.

Članak 69.

Ako samo predsjedatelj Sabora ili samo jedan od zamjenika predsjedatelja Sabora tvrde da prijedlog zakona, drugog propisa ili akta Sabora spada u listu vitalnih nacionalnih interesa, dvotrećinska većina odgovarajućega kluba naroda može proglasiti da je riječ o pitanju s liste vitalnih nacionalnih interesa.

Kada dvotrećinska većina glasova jednog od klubova naroda odluči da se neki zakon, drugi propis ili akt Sabora odnosi na vitalni nacionalni interes, za prihvaćanje toga zakona, propisa ili akta Sabora potrebna je natpolovična većina glasova unutar svakog od klubova naroda zastupljenih u Saboru.

O predloženom zakonu, propisu ili aktu koji se odnosi na vitalni nacionalni interes glasuju svi zastupnici nazočni u Saboru.

Ako se ne može postići većina iz stavka 2. ovoga članka, zakon, propis ili drugi akt za koji se postavilo pitanje vitalnog nacionalnog interesa prosljeđuje se, s rezultatima glasovanja, Ustavnome sudu Federacije Bosne i Hercegovine u roku od 7 dana od dana održavanja sjednice na kojoj je to pitanje postavljeno.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine donosi konačnu odluku o tome odnosi li se predmetni zakon, propis ili akt Sabora na vitalni nacionalni interes konstitutivnog naroda.

Ako se amandmanom ispravi akt, klub naroda može odustati od tvrdnje o vitalnom nacionalnom interesu i tada se zakon donosi propisanom većinom.

Članak 70.

Ako Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odluči da se radi o vitalnom nacionalnom interesu, predmetni zakon, propis ili drugi akt Sabora smatra se neprihvaćenim, a dokument se vraća predlagatelju koji treba pokrenuti novi postupak.

U slučaju iz prethodnoga stavka, predlagatelj ne može podnijeti isti tekst zakona, propisa ili drugoga akta Sabora.

Članak 71.

Ako Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odluči da se ne radi o vitalnom nacionalnom interesu, zakon, propis ili drugi akt Sabora smatra se prihvaćenim odnosno prihvaća se natpolovičnom većinom glasova zastupnika.

7. Tijek sjednice Sabora

Članak 72.

Nakon utvrđivanja kvoruma za rad na sjednici, a prije utvrđivanja dnevnoga reda, Sabor raspravlja o zapisniku s prethodne sjednice Sabora i prihvaća ga.

Nakon prihvaćanja zapisnika, predsjedatelj Sabora obavještava Sabor o dostavljenim odgovorima na zastupnička pitanja i inicijative te daje potrebne obavijesti.

Prije prihvaćanja dnevnoga reda, zastupnici mogu postaviti zastupnička pitanja, podnijeti inicijative i tražiti obavijesti u pisanom ili usmenom obliku.

Predsjedatelj Sabora predlaže dnevni red i eventualno pristigle zahtjeve za izmjenama i dopunama dnevnoga reda te ga stavlja na raspravljanje i izglasavanje.

Predsjedatelj Sabora vodi nastavak sjednice Sabora sukladno dnevnome redu sjednice.

Članak 73.

Na sjednici Sabora raspravlja se o svakoj točki dnevnoga reda prije nego što se o njoj odlučuje, osim ako ovim poslovníkom nije drugačije propisano.

Članak 74.

Zastupnik može govoriti nakon što zatraži i dobije riječ od predsjedatelja Sabora, i to samo o pitanju o kojem se raspravlja.

Predsjedatelj Sabora daje riječ zastupnicima redosljedom kojim su se prijavili.

Ako se zastupnik udalji od točke dnevnoga reda o kojoj se raspravlja, predsjedatelj Sabora će ga upozoriti, a ako se i nakon upozorenja ne pridržava točke dnevnoga reda, predsjedatelj Sabora oduzet će mu riječ.

Članak 75.

Nijedan zastupnik ne može govoriti po drugi put o jednoj točki dnevnoga reda dok se ne iscrpi lista prvoga prijavljivanja.

Članak 76.

Prijava za sudjelovanje u raspravi može se podnijeti do zaključenja rasprave.

Članak 77.

Zastupnik može zatražiti riječ da bi ispravio netočni navod i dobiva riječ odmah.

Ispravak netočnoga navoda ne može trajati dulje od 3 minute.

Članak 78.

Zastupnik može zatražiti pravo na repliku da bi ispravio navod koji može izazvati nesporazum ili zahtijeva objašnjenje.

Predsjedatelj Sabora dat će replikantu riječ odmah nakon završetka izlaganja govornika koji je izazvao repliku, koja može trajati najdulje 3 minute.

Replika istom govorniku na isto pitanje dopuštena je jednom zastupniku najviše dva puta.

Članak 79.

Zastupniku koji želi govoriti o povredi Poslovnika ili o nepridržavanju dnevnoga reda, predsjedatelj Sabora daje riječ čim je zastupnik zatraži.

Izlaganje o prigovoru ne može trajati dulje od 3 minute.

Nakon iznošenja prigovora iz prethodnoga stavka, predsjedatelj Sabora daje objašnjenje.

Članak 80.

Red na sjednicama Sabora održava predsjedatelj Sabora.

Povredom reda na sjednici Sabora smatra se:

- a) nepridržavanje odredbi Poslovnika
- b) nedolično ponašanje prema sudionicima i nazočnima na sjednici
- c) ometanje normalnoga rada na sjednici.

Zbog povrede reda na sjednici Sabora, predsjedatelj Sabora može opomenuti zastupnika i oduzeti mu riječ.

Ako zastupnik nastavi s povredom reda na sjednici, predsjedatelj Sabora može prekinuti sjednicu Sabora do uspostave normalnih uvjeta za rad sjednice i poduzeti druge mjere, sukladno kodeksu ponašanja zastupnika.

Ostali sudionici u radu sjednice Sabora, predstavnici javnog pripočavanja i građani koji su nazočni sjednici dužni su pridržavati se reda i ne ometati rad sjednice.

Članak 81.

Tijekom sjednice Sabora stanke do 30 minuta može tražiti zastupnički klub, klub naroda ili skupina od jedne trećine zastupnika.

Zahtjev za stanku do 30 minuta odobrava predsjedatelj Sabora, bez očitovanja Sabora.

Zahtjev za stanku dulju od 30 minuta može biti odobren natpolovičnom većinom zastupnika nazočnih u Saboru.

Na zahtjev predsjednika zastupničkoga kluba, može se odobriti stanke do 5 minuta za *ad hoc* konzultacije, s tim što zastupnici ostaju na svojim mjestima u dvorani za sjednice.

8. Način odlučivanja

Članak 82.

Nakon završene rasprave Sabor odlučuje o prijedlogu koji može prihvatiti ili odbiti, ili odgoditi očitovanje radi daljnjeg proučavanja.

O podnesenim prijedlozima odlučuje se redosljedom kojim su prijedlozi izneseni.

Radi uspješnijeg razmatranja prijedloga i svrhovitosti odlučivanja, može se odlučiti da se odstupi od redosljeda iz prethodnoga stavka te da se prijedlozi razmatraju po skupini pitanja koja čine jednu cjelinu.

Raspravu zaključuje predsjedatelj Sabora kada utvrdi da više nema prijavljenih zastupnika za diskusiju.

Članak 83.

Odlučivanje na sjednicama Sabora obavlja se glasovanjem i, u pravilu, ono je javno, osim ako Ustavom Kantona, zakonom, ovim poslovníkom ili zaključkom Sabora nije utvrđena obveza tajnog glasovanja.

Članak 84.

U Saboru glasuje se podizanjem ruke / glasačkoga kartona ili pojedinačnim očitovanjem svakog zastupnika.

Članak 85.

Zastupnici glasuju tako što se očituju ili za prijedlog ili protiv prijedloga ili kao suzdržani u odnosu na prijedlog.

Svi zastupnici koji su nazočni u trenutku glasovanja, dužni su očitovati se na jedan od načina iz prethodnoga stavka.

Prije početka glasovanja predsjedatelj Sabora utvrdit će, uz pomoć Stručne službe, točan broj nazočnih zastupnika ako to zahtijeva neki od zastupničkih klubova.

Članak 86.

Ako postoji sumnja u rezultat glasovanja, pristupa se pojedinačnom očitovanju zastupnika.

Zahtjev za pojedinačnim očitovanjem zastupnika mogu podnijeti predsjedatelj Sabora, jedan od zastupničkih klubova ili najmanje 5 zastupnika koji su bili nazočni glasovanju koje se dovodi u sumnju.

U slučaju iz prethodnoga stavka, tajnik Sabora pojedinačno proziva zastupnike i bilježi njihov glas.

Članak 87.

Ako se glasuje tajno, Sabor će posebnim zaključkom odrediti način i tijek tajnoga glasovanja.

9. Zapisnici

Članak 88.

Sjednice Sabora imaju cjelovit tonski zapis a, po mogućnosti, i potpun videozapis.

Na temelju tonskoga zapisa izrađuje se transkript tijekom sjednice Sabora.

Članak 89.

Na temelju transkripta tijekom sjednice sastavlja se zapisnik sa sjednice Sabora. Zapisnik sa sjednice Sabora sadrži:

- a) dnevni red sjednice na koju se odnosi
- b) popis svih točaka dnevnog reda
- c) zaključke i rezultate glasanja
- d) skraćeni prikaz tijekom sjednice.

Skraćeni zapisnik sa sjednice Sabora dostavlja se svim zastupnicima i Vladi.

Članak 90.

Svaki zastupnik ima pravo na idućoj sjednici Sabora staviti primjedbe na zapisnik.

O utemeljenosti primjedbi odlučuje se na sjednici Sabora bez rasprave.

Ako se primjedbe prihvate, u zapisnik će se unijeti odgovarajuće izmjene.

Zapisnik na koji nisu stavljene primjedbe odnosno u koji su, prema prihvaćenim primjedbama, unesene izmjene, daje se na prihvatanje.

Zapisnik sa sjednice Sabora potpisuju predsjedatelj Sabora i tajnik Sabora.

Članak 91.

Svi tonski zapisi, transkripti i zapisnici sa sjednice Sabora čuvaju se u arhivi Sabora, za njih je odgovoran tajnik Sabora i dostupni su na uvid javnosti.

Transkript sa sjednice Sabora dostavlja se zastupničkim klubovima.

Iznimno, na zahtjev zastupničkoga kluba, dostavljaju im se tonski zapisi i videozapisi sjednice Sabora.

IV. PRAVA I DUŽNOSTI ZASTUPNIKA U SABORU

Članak 92.

Zastupnici u Saboru biraju se sukladno Izbornome zakonu Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02 i 25/02).

Zastupnički mandat traje 4 godine.

Zastupnički mandat prestaje prije isteka roka od 4 godine, sukladno odredbama Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine.

Članak 93.

Zastupnicima se izdaje zastupnička iskaznica.

Pravilnik o izgledu, sadržaju i uporabi zastupničke iskaznice te načinu vođenja evidencije o iskaznicama donosi Kolegij Sabora, na prijedlog tajnika Sabora.

Članak 94.

Zastupnik odnosno član radnoga tijela dužan je nazočiti sjednicama Sabora odnosno sjednicama radnih tijela čiji je član te sudjelovati u njihovom radu i odlučivanju.

Da bi odgovornije i potpunije obnašao svoju dužnost, zastupnik može nazočiti sjednicama radnih tijela Sabora kojih nije član, bez prava odlučivanja.

Zastupnik ima pravo dobiti, na vlastiti zahtjev, informacije i materijale za sjednice radnih tijela Sabora kojih nije član.

Članak 95.

Zastupnik koji je spriječen nazočiti sjednici Sabora ili radnoga tijela Sabora čiji je član, dužan je o tome napismeno izvijestiti predsjedatelja Sabora odnosno predsjednika radnoga tijela.

Pisana obavijest nužna je i u slučaju kada zastupnik mora napustiti sjednicu Sabora prije njezina kraja.

Članak 96.

Zastupnik ima pravo i dužnost:

- a) pokretati inicijative za donošenje odluka i zakona u mjerodavnosti Sabora
- b) pokretati inicijative za donošenje drugih akata u mjerodavnosti Sabora
- c) pokretati rasprave o pitanjima u kojima je Sabor mjerodavan
- d) u roku predviđenom ovim poslovnikom dobiti sve informacije i materijale u vezi s radom Sabora i njegovih tijela.

Članak 97.

Zastupnik ima pravo na novčanu naknadu za svoj rad u Saboru te naknadu za materijalne troškove sukladno zakonu i odredbama ovoga poslovnika.

Član saborskoga radnog tijela ima pravo na naknadu za rad u tome tijelu te naknadu za materijalne troškove sukladno zakonu i odredbama ovoga poslovnika.

Članak 98.

Zastupnik uživa imunitet za svoj rad u Saboru sukladno odredbama Zakona o imunitetu Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 52/02 i 19/03).

Članak 99.

Zastupniku prestaje mandat na način propisan Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

V. JAVNOST RADA SABORA

Članak 100.

Rad Sabora javan je.

Sabor osigurava javnost rada pravodobnim, potpunim i objektivnim obavještanjem javnosti o svome radu.

Članak 101.

Sabor osigurava svim predstavnicima sredstava javnoga priopćavanja pod jednakim uvjetima pristup informacijama kojima raspolaže, a naročito omogućava pristup saborskim materijalima, izdaje službena priopćenja i organizira redovite konferencije za novinare.

Pristup informacijama iz prethodnoga stavka može biti uskraćen samo ako su one državna, vojna, službena ili poslovna tajna na način propisan zakonom ili drugim propisima donesenim na temelju zakona.

Članak 102.

Građanima i predstavnicima sredstava javnoga priopćavanja osigurava se slobodan pristup sjednicama Sabora u prostor posebno rezerviran za njih, kako to utvrdi Kolegij i sukladno prostornim mogućnostima.

Članak 103.

Sjednica ili dio sjednice Sabora na kojoj se razmatraju pitanja uređena stavkom 2. članka 101. ovoga poslovnika održat će se bez nazočnosti predstavnika sredstava javnog priopćavanja i bit će zatvorena za javnost.

U slučaju iz prethodnoga stavka predsjedatelj Sabora dužan je javnosti obrazložiti razloge zatvaranja za javnost sjednice Sabora.

Članak 104.

Sjednice povjerenstava Sabora otvorene su za javnost.

Iznimno, sjednice ili dijelovi sjednica povjerenstava mogu biti zatvoreni za javnost ako se odnose na razmatranje pitanja ili saslušanja u vezi s radom ili uz nazočnost predstavnika tijela vlasti, stručnjaka ili zastupnika posebnih socijalnih interesa.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka predstavnicima sredstava javnoga priopćavanja i građanima omogućit će se nazočnost sukladno prostornim mogućnostima.

Članak 105.

Gost na sjednicama Sabora ima pravo:

- a) sudjelovati u radu Sabora i raspravi pred Saborom prema odobrenju Kolegija
- b) iznositi stručno mišljenje na temelju odobrenja Kolegija

c) davati prijedloge Saboru za rješavanje određenih pitanja na temelju poziva Sabora.

Iznimno, ako se pokaže hitna potreba da gost sudjeluje u radu i raspravi pred Saborom, predsjedatelj Sabora može na sjednici odlučiti da mu se da riječ.

Članak 106.

Tajnik Sabora dužan je organizirati rad Stručne službe na način koji omogućava brzu i uspješnu obradbu svih zahtjeva koji su Saboru upućeni na temelju Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 32/01).

VI. AKTI SABORA

1. Opće odredbe o aktima

Članak 107.

Sabor donosi ustav, zakone, kantonalni proračun i izvješće o izvršavanju proračuna, prostorni plan Kantona, poslovnik Sabora, odluke i zaključke, deklaracije, rezolucije, preporuke i smjernice te daje vjerodostojna tumačenja zakona ili drugog akta i utvrđuje pročišćeni tekst zakona ili drugog akta.

Članak 108.

Ako Sabor mijenja ili dopunjuje opće akte Sabora, zakon mijenja ili dopunjuje zakonom, a ostale opće akte, osim zaključka, odlukom.

Zaključak se mijenja ili dopunjuje zaključkom.

Vjerodostojno tumačenje ne može se mijenjati ili dopunjavati.

Članak 109.

Odluka je saborski akt koji se donosi radi provođenja ili konkretiziranja Ustava Kantona, zakona ili drugih općih akata ili njihovih pojedinih dijelova.

Odlukom se odlučuje i o drugim pravima i obvezama Sabora ako je to Ustavom Kantona, zakonom, drugim općim aktom ili ovim poslovnikom određeno.

Članak 110.

Zaključkom Sabor odlučuje o svome radu i o radu radnih tijela Sabora i Stručne službe.

Zaključkom Sabor može zauzeti stav o pitanju koje je razmatrao, uključujući utvrđivanje obveza Vlade i kantonalnih tijela uprave u pogledu pripreme zakona ili drugih propisa i općih akata ili obavljanja drugih poslova iz njihova djelokruga.

Radna tijela Sabora donose zaključke iz domene svoga rada.

Članak 111.

Deklaracijom se izražava stav Sabora o političkim pitanjima i drugim bitnim pitanjima od interesa za Kanton, Federaciju Bosne i Hercegovine ili Bosnu i Hercegovinu.

Članak 112.

Rezolucijom se utvrđuje političko djelovanje u svim ili pojedinim oblastima iz djelokruga Sabora.

Rezolucijom se daju i političke smjernice za rad Vlade, kao i drugih kantonalnih tijela i organizacija.

Članak 113.

Preporukom se izražava mišljenje Sabora u vezi s usklađivanjem odnosa i razvijanjem međusobne suradnje organizacija i zajednica u pitanjima od kantonalnoga interesa.

Članak 114.

Smjernicama se utvrđuju obveze Vlade i kantonalnih tijela uprave u vezi s politikom provođenja zakona i drugih propisa i općih akata te se usmjerava njihov rad.

Članak 115.

Akte koji su doneseni na sjednici Sabora potpisuje predsjedatelj Sabora.

Članak 116.

Izvornikom zakona odnosno drugog propisa ili općeg akta Sabora smatra se onaj tekst zakona odnosno drugog propisa ili općeg akta koji je prihvaćen na sjednici Sabora.

Članak 117.

Na izvornike zakona i drugih akata stavlja se otisak pečata Sabora Kantona Središnja Bosna.

Izvornici zakona i drugih akata Sabora čuvaju se u Saboru.

O izradbi izvornika, stavljanju otiska pečata Sabora na njih, njihovu čuvanju i evidenciji brine se tajnik Sabora.

Članak 118.

Zakoni i drugi akti Sabora objavljuju se u Službenim novinama Kantona Središnja Bosna, na jezicima konstitutivnih naroda, uz uporabu latiničnog i ćiriličnog pisma.

Zaključci doneseni na sjednici Sabora dostavljaju se zainteresiranim tijelima i organizacijama.

O objavljivanju zakona i drugih akata Sabora, kao i zaključaka donesenih na sjednici Sabora brine se tajnik Sabora.

2. Postupak za donošenje zakona

a) Inicijativa za donošenje zakona

Članak 119.

Inicijativu za donošenje zakona može pokrenuti svaki zastupnik Sabora, radno tijelo Sabora, Vlada, ministarstva i ostala kantonalna tijela, kantonalna javna poduzeća i druge pravne osobe, općinska vijeća, kao i građani i udruge.

Inicijativa za donošenje zakona dostavlja se predsjedatelju Sabora.

Članak 120.

Inicijativu za donošenje zakona predsjedatelj Sabora dostavlja Zakonodavnompravnom povjerenstvu Sabora i Vladi radi mišljenja.

Nakon što su pribavljena mišljenja Zakonodavnompravnog povjerenstva i Vlade, Sabor na sjednici donosi zaključak kojim se odbija ili prihvaća inicijativa te određuje način pripreme i nositelje izradbe nacrt zakona.

Ako Sabor prihvati ili odbije inicijativu iz prethodnoga stavka ovoga članka, svoj zaključak dostavit će podnositelju inicijative.

b) Prethodni postupak

Članak 121.

Prije podnošenja nacrt zakona, predlagatelj može podnijeti teze za izradbu zakona radi prethodnog raspravljanja o potrebi donošenja zakona, o osnovnim pitanjima koje treba urediti zakonom i o načelima na kojima treba zakonom urediti odnose.

Članak 122.

Sabor prethodno prosuđuje hoće li razmatrati teze za izradbu zakona ili će zaključkom obvezati predlagatelja da odmah pripremi nacrt zakona.

Ako Sabor prihvati da razmatra teze za izradbu zakona, zaključkom utvrđuje potrebu donošenja zakona, načela na kojima se treba zasnivati nacrt zakona i osnovna pitanja koja treba urediti zakonom.

c) Nacrt zakona

Članak 123.

Postupak za donošenje zakona obuhvaća razmatranje nacrt zakona, ako ovim poslovnikom nije drugačije propisano.

Članak 124.

Nacrt zakona može podnijeti svaki zastupnik, radno tijelo Sabora ili Vlada te općinska i gradska vijeća.

Članak 125.

Nacrt zakona treba biti izrađen tako da su u njemu izražena, u obliku pravnih odredbi, rješenja koja se predlažu.

Pojedine odredbe mogu se dati u jednoj ili više alternativa.

Nacrt zakona treba sadržavati obrazloženje u kojem se navodi ustavna osnova za donošenje zakona, razlozi zbog kojih treba donijeti zakon, načela na kojima se temelji zakon, objašnjenje pravnih rješenja sadržanih u nacrtu, financijska i druga sredstva potrebna za provođenje zakona i način njihova osiguranja te mišljenja kantonalnih tijela i organizacija koji su tijekom izradbe nacrta konzultirani, s razlozima zbog kojih su ona uvrštena u nacrt ili odbijena.

Ako se nacrtom zakona mijenja ili dopunjuje zakon, uz nacrt prilaže se i tekst odredbi zakona koje se mijenjaju odnosno dopunjuju.

Članak 126.

Nacrt zakona dostavlja se predsjedatelju Sabora i zamjenicima predsjedatelja Sabora.

Predsjedatelj Sabora upućuje najkasnije u roku od 10 radnih dana nacrt zakona zastupnicima radi razmatranja u povjerenstvima, zastupničkim klubovima, klubovima naroda i drugim radnim tijelima Sabora.

Nacrt zakona predsjedatelj Sabora dostavlja i Vladi radi davanja mišljenja u slučaju kada nacrt nije utvrdila Vlada.

Članak 127.

O nacrtu zakona raspravlja se na sjednici Sabora nakon isteka roka od najmanje 7 dana od dana dostavljanja zastupnicima.

U roku iz prethodnoga stavka, Zakonodavnom povjerenstvo i druga mjerodavna tijela Sabora dužni su razmotriti nacrt i o tome dostaviti izvješće Saboru i predlagatelju nacrta zakona, s mišljenjima, primjedbama i prijedlozima.

Članak 128.

Rasprava nacrta zakona na sjednici Sabora je, u pravilu, jedinstvena.

Sabor može odlučiti da rasprava nacrta zakona obuhvaća opću raspravu i raspravu u pojedinostima.

U općoj raspravi zastupnici iznose mišljenja o tome je li potrebno donijeti zakon, o načelima na kojima se treba zasnivati zakon i o tome jesu li ta načela dosljedno provedena u nacrtu.

U raspravi u pojedinostima raspravlja se o pojedinim rješenjima nacrta.

Članak 129.

Ako Sabor prosudi da nije potrebno donijeti zakon, zaključkom odbija nacrt zakona i taj zaključak dostavlja podnositelju nacrta zakona i podnositelju inicijative.

Zaključak iz prethodnoga stavka sadržavat će razloge koji su naveli Sabor da donese prosudbu iz prethodnoga stavka i odbije nacrt zakona.

Članak 130.

Ako Sabor prosudi da se nastavi postupak donošenja zakona, Sabor će nakon završetka rasprave zaključkom utvrditi svoje stavove i primjedbe na nacrt zakona i dostaviti ih podnositelju nacrta zakona da ih uzme u obzir prilikom izradbe prijedloga zakona.

d) Javna rasprava o nacrtu zakona, drugog propisa ili općeg akta

Članak 131.

Ako Sabor prosudi da se zakon u izradbi bavi pitanjima koja su posebno značajna za građane, poduzeća, ustanove i druge organizacije i zajednice te da je potrebno obaviti šire konzultacije, Sabor će zaključkom odlučiti da se o nacrtu zakona ili pojedinim pitanjima iz toga nacrta otvori javna rasprava.

Sabor može donijeti odluku iz prethodnoga stavka na inicijativu predlagatelja zakona, klubova zastupnika ili Vlade ako ona nije predlagatelj zakona.

Članak 132.

Zaključak o otvaranju javne rasprave sadrži odredbe o subjektima koji će organizirati i provesti raspravu, opsegu rasprave, kao i načinu financiranja i roku za njezino provođenje.

O rezultatima javne rasprave Saboru se podnosi izvješće koje sadrži primjedbe, prijedloge i mišljenja.

Članak 133.

Predlagatelj zakona dužan je prilikom izradbe prijedloga zakona uzeti u obzir primjedbe, prijedloge i mišljenja sadržane u izvješću o javnoj raspravi, te obrazložiti razloge zbog kojih pojedine primjedbe, prijedloge ili mišljenja nije uvrstio u prijedlog zakona.

Iznimno, ako je radno tijelo koje podnosi izvješće o rezultatima javne rasprave istodobno i predlagatelj zakona, može zajedno s izvješćem dostaviti prijedlog zakona, a Sabor će na istoj sjednici razmatrati izvješće i prijedlog zakona.

Članak 134.

Odredbe ovoga poslovnika koje se odnose na javnu raspravu o nacrtu zakona, primjereno se primjenjuju i na javnu raspravu o nacrtima drugih propisa ili općih akata Sabora.

e) Prijedlog zakona

Članak 135.

Prijedlog zakona podnosi se u obliku u kojem se donosi zakon.

Obrazloženje prijedloga zakona sadrži, osim pitanja iz članka 125. stavka 3. ovoga poslovnika, objašnjenja važnih pravnih instituta, izmjene i dopune obavljene u odnosu na nacrt zakona, primjedbe i prijedloge na nacrt zakona koji nisu prihvaćeni i navedene razloge za to, kao i druge važne okolnosti u vezi s pitanjima koja se zakonom uređuju.

Članak 136.

Na način podnošenja prijedloga zakona, njegovog upućivanja Saboru, tijelima Sabora i drugim zainteresiranim tijelima, organizacijama i zajednicama te njegovog razmatranja u Zakonodavnom pravnom povjerenstvu primjereno se primjenjuju odgovarajuće odredbe ovoga poslovnika koje se odnose na nacrt zakona.

Članak 137.

Predsjedatelj Sabora odmah nakon primitka prijedloga zakona dostavlja ga zastupnicima i o njemu se može raspravljati na sjednici Sabora nakon isteka roka od 10 dana od dana dostavljanja zastupnicima.

Članak 138.

Prijedlog zakona prethodno razmatraju radna tijela Sabora ovlaštena ovim poslovníkom i klubovi naroda.

Članak 139.

Rasprava o prijedlogu zakona na sjednici Sabora je, u pravilu, jedinstvena.

Sabor može odlučiti da rasprava o prijedlogu zakona obuhvaća opću raspravu i raspravu o pojedinostima.

U općoj raspravi o prijedlogu zakona raspravlja se o prijedlogu u načelu i o tome je li prijedlog izrađen sukladno zaključku donesenom prilikom raspravljanja o nacrtu zakona, a mogu se iznositi mišljenja, tražiti objašnjenja i pokretati druga pitanja u vezi s rješenjem danim u prijedlogu zakona.

Tijekom rasprave o pojedinostima raspravlja se o pojedinim rješenjima prijedloga zakona.

Članak 140.

Predlagatelj zakona i Vlada mogu do završetka rasprave predložiti Saboru da se odgodi rasprava o prijedlogu zakona.

O prijedlozima iz prethodnog stavka i o drugim prijedlozima za odgađanje rasprave o prijedlogu zakona Sabor odlučuje odmah.

Predlagatelj zakona može do otvaranja rasprave povući svoj prijedlog zakona.

f) Amandmani

Članak 141.

Prijedlog za izmjenu i dopunu prijedloga zakona podnosi se u obliku amandmana.

Pravo predlaganja amandmana ima svaki zastupnik u Saboru, svaki klub naroda, svaki zastupnički klub, radna tijela Sabora i Vlada.

Članak 142.

Amandman se podnosi napismeno, s obrazloženjem.

Ako amandman sadrži odredbu kojom se angažiraju financijska sredstva, podnositelj amandmana dužan je upozoriti na izvore tih sredstava.

Amandman se podnosi predsjedatelju Sabora u roku koji ne može biti kraći od 3 dana od dana određenog za održavanje sjednice na kojoj će se raspravljati o prijedlogu zakona.

Rok iz prethodnog stavka primjenjuje se i na amandmane koje podnose klubovi naroda.

Predlagatelj zakona može podnositi amandmane do završetka rasprave o prijedlogu zakona.

Članak 143.

Na amandman predlagatelja zakona svaki zastupnik može podnijeti amandman do zaključenja rasprave.

Ako se amandmanom mijenjaju načela na kojima se temelji zakon ili se angažiraju značajnija materijalna sredstva, na prijedlog 10 zastupnika, Zakonodavnoopravnog povjerenstva, mjerodavnog ili drugog radnog tijela Sabora, Sabor može odlučiti da se odgodi rasprava radi zauzimanja stavova u zastupničkim klubovima.

Članak 144.

Ako se amandmanom bitnije mijenja tekst prijedloga zakona, o amandmanu se ne može odlučiti prije nego što se o njemu ne očituju mjerodavna radna tijela Sabora, Zakonodavnoopravno povjerenstvo i Vlada.

Članak 145.

Ako amandman na prijedlog zakona sadrži odredbe kojima se angažiraju financijska sredstva, predsjedatelj Sabora dostavlja amandman i mjerodavnom kantonalnome tijelu u čiji djelokrug spadaju pitanja osiguranja sredstava i raspolaganja sredstvima da razmotri utjecaj odredbi amandmana na raspoloživa sredstva i na osiguranje sredstava za financiranje predloženog rješenja te da o tome izvijesti Sabor.

Članak 146.

U povodu amandmana na prijedlog zakona podnesenog tijekom rasprave, Sabor može odlučiti da se rasprava prekine da bi se o amandmanu očitovala Vlada, mjerodavno radno tijelo, klubovi naroda ili Zakonodavnopravno povjerenstvo.

Članak 147.

Predlagatelj zakona ima pravo očitovati se o amandmanu.

Vlada ima pravo očitovati se o amandmanu i ako nije predlagatelj zakona.

Amandman predlagatelja zakona, kao i amandman drugog ovlaštenog predlagatelja s kojim se podnositelj prijedloga suglasio, postaje sastavni dio prijedloga zakona.

O amandmanu na prijedlog zakona s kojim se nije suglasio predlagatelj, a podnositelj amandmana nije odustao od njega, Sabor glasuje odvojeno.

g) Donošenje zakona po skraćenom postupku

Članak 148.

Ako je to programom rada Sabora predviđeno ili ako nije u pitanju kompliciran i opsežan zakon, predlagatelj zakona može umjesto nacрта podnijeti prijedlog zakona i predložiti da se o prijedlogu zakona raspravlja po skraćenom postupku, bez nacрта zakona.

O prijedlogu za donošenje zakona po skraćenom postupku odlučuje Sabor kao o prethodnome pitanju na sjednici Sabora tijekom rasprave o dnevnome redu.

Ako Sabor ne prihvati da raspravlja o prijedlogu zakona po skraćenom postupku, s prijedlogom zakona postupit će se kao s nacrtom i o tome nacrtu odmah se raspravlja.

h) Donošenje zakona po hitnom postupku

Članak 149.

Zakoni se, u pravilu, ne donose po hitnom postupku.

Iznimno, po hitnom postupku može se donijeti samo zakon kojim se uređuju odnosi i pitanja za čijim uređivanjem postoji neodgodiva potreba i ako bi donošenje zakona u redovitom postupku moglo izazvati štetne posljedice za Kanton.

Članak 150.

Prijedlog da se zakon donese po hitnom postupku, skupa s prijedlogom toga zakona može podnijeti svaki zastupnik, radno tijelo Sabora ili Vlada, uz obrazloženje razloga za neophodno donošenje zakona po hitnom postupku.

Članak 151.

O prijedlogu za donošenje zakona po hitnom postupku odlučuje Sabor kao o prethodnome pitanju na sjednici Sabora tijekom rasprave o dnevnome redu.

O prijedlogu iz prethodnoga stavka vodi se rasprava, a Sabor može odlučiti da predlagatelj zakona ili njegov predstavnik na sjednici Sabora usmeno obrazloži razloge zbog kojih je potrebno donijeti zakon po hitnom postupku.

Ako prijedlog iz stavka 1. ovoga članka nije podnijela Vlada, Sabor će prije odlučivanja zatražiti od Vlade mišljenje o ovome prijedlogu.

Ako Sabor prihvati prijedlog za donošenje zakona po hitnom postupku, prijedlog zakona unosi se u dnevni red i o njemu se odlučuje na istoj sjednici Sabora.

Ako Sabor ne prihvati razloge iz članka 149. stavka 2. ovoga poslovnika za donošenje zakona po hitnom postupku, o svome zaključku odmah obavještava predlagatelja zakona te o zakonu raspravlja kao o nacrtu.

Članak 152.

Kad predsjedatelj Sabora primi prijedlog da se zakon donese po hitnom postupku, može zatražiti od Zakonodavnopravnog povjerenstva i odgovarajućeg radnog tijela da razmotre prijedlog zakona i podnesu izvješće Saboru.

Kad Sabor utvrdi potrebu donošenja zakona po hitnom postupku ili tijekom rasprave, može zatražiti od Zakonodavnopravnog povjerenstva i odgovarajućeg radnog tijela da razmotre prijedloge i odmah podnesu izvješće o prijedlogu zakona.

Članak 153.

Na prijedlog zakona koji se donosi po hitnom postupku mogu se podnositi amandmani do zaključenja rasprave.

Ako se amandmanom mijenjaju načela na kojima se zasniva prijedlog zakona ili ako bi prihvaćanje amandmana prouzročilo bitnu izmjenu teksta prijedloga zakona ili ako se amandmanom angažiraju financijska sredstva, Sabor će odlučiti o amandmanu kad pribavi mišljenje Zakonodavnopravnog povjerenstva i kada se o tome očituje Vlada.

Zakonodavnopravno povjerenstvo i druga mjerodavna tijela dužni su odmah razmotriti dostavljene amandmane i podnijeti Saboru izvješće, s mišljenjem i prijedlozima.

i) Donošenje zakona i drugih akata koje je proglasio visoki predstavnik međunarodne zajednice za Bosnu i Hercegovinu

Članak 154.

Prijedlog zakona, odluka i drugih akata iz mjerodavnosti Sabora koje je proglasio visoki predstavnik međunarodne zajednice za Bosnu i Hercegovinu, Vlada utvrđuje u istovjetnome obliku, bez izmjena, dopuna i bilo kakvih uvjeta te dostavlja Saboru na prihvaćanje.

Zakone, odluke i druge akte iz stavka 1. ovoga članka Sabor prihvaća u istovjetnom obliku, bez izmjena, dopuna i bilo kakvih uvjeta.

j) Ispravci u zakonu, drugom propisu i općem aktu

Članak 155.

Prijedlog za ispravak tiskarskih pogrešaka u objavljenom tekstu zakona, drugih propisa i općih akata Sabora podnosi kantonalno tijelo uprave koje je mjerodavno za provođenje tih akata ili ovlašteni predlagatelj zakona, drugog propisa ili općeg akta.

Članak 156.

Ispravak tiskarskih pogrešaka u objavljenom tekstu zakona, drugog propisa ili općeg akta Sabora, nakon uspoređivanja s izvornikom zakona, drugog propisa ili općeg akta Sabora, daje tajnik Sabora.

3. Temeljne odredbe o postupku za donošenje drugih akata Sabora

a) Donošenje kantonalnoga proračuna i prihvatanje izvješća o izvršenju proračuna

Članak 157.

Nacrt odnosno prijedlog kantonalnoga proračuna i zakona o izvršavanju proračuna te izvješće o izvršenju proračuna utvrđuje Vlada i dostavlja predsjedatelju Sabora, s obrazloženjem i potrebnom dokumentacijom.

Članak 158.

U postupku za donošenje akta iz prethodnoga članka primjereno se primjenjuju odredbe Zakona o proračunima – budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 20/98) i ovoga poslovnika koje se odnose na postupak za donošenje zakona.

b) Donošenje planskih dokumenata i prostornog plana Kantona

Članak 159.

Nacrt odnosno prijedlog planskih dokumenata Kantona i prostornog plana Kantona utvrđuje Vlada i dostavlja ga, s obrazloženjem i potrebnom dokumentacijom, predsjedatelju Sabora odnosno Kolegiju Sabora.

Rokovi za utvrđivanje i razmatranje nacrta odnosno prijedloga planskih dokumenata Kantona utvrđuju se posebnom odlukom Sabora na prijedlog Vlade.

Članak 160.

U postupku za donošenje planskih dokumenata Kantona i prostornog plana Kantona primjereno se primjenjuju odredbe ovoga poslovnika o postupku za donošenje zakona, ako Poslovnikom nije drugačije određeno.

c) Donošenje odluka, deklaracija, rezolucija i preporuka

Članak 161.

Odluke, deklaracije, rezolucije i preporuke donose se prema odredbama ovoga poslovnika koje se odnose na postupak za donošenje zakona, s tim što se u postupku za donošenje ovih akata ne izrađuje nacrt akta, ako Sabor drugačije ne odluči, a rok za dostavljanje prijedloga akta zastupnicima ne može biti kraći od 7 dana od dana određenog za održavanje sjednice Sabora.

Iznimno od prethodnoga stavka ovoga članka, prijedlozi ovih akata mogu se podnositi i na samoj sjednici Sabora ako za tim postoji neodgodiva potreba.

O prijedlogu akta iz prethodnog stavka raspravlja se jedinstveno.

d) Davanje suglasnosti na statute i druge opće akte

Članak 162.

Statut i drugi opći akti pravnih osoba dostavljaju se Saboru radi davanja suglasnosti ako je to zakonom ili drugim aktom propisano.

Akte iz prethodnog stavka predsjedatelj Sabora dostavlja zastupnicima i mjerodavnim radnim tijelima.

Ako su na odredbe statuta ili drugih općih akata dane primjedbe, dostavljaju se podnositelju akta, koji obavještava Sabor o obavljenom usklađivanju s Ustavom Kantona i zakonom.

Odluku o davanju suglasnosti na akte iz stavka 1. ovoga članka donosi Sabor.

e) Davanje vjerodostojnog tumačenja zakona ili drugih akata

Članak 163.

Vjerodostojno tumačenje je opći akt kojim se utvrđuje istinitost, vjerodostojnost, izvornost i pravilan smisao nedovoljno jasne odredbe zakona.

Vjerodostojno tumačenje primjenjuje se i vrijedi od dana primjene odredbe zakona za koju se daje vjerodostojno tumačenje.

Članak 164.

Inicijativu za davanje vjerodostojnog tumačenja zakona mogu podnijeti sve fizičke i pravne osobe.

Prijedlog za davanje vjerodostojnog tumačenja zakona može podnijeti svaki zastupnik Sabora, radno tijelo Sabora i Vlada te općinski i kantonalni sudovi.

Članak 165.

Inicijativa odnosno prijedlog za davanje vjerodostojnog tumačenja zakona podnosi se predsjedatelju Sabora, a mora sadržavati naziv zakona i navedenu odredbu za koju se traži tumačenje, s obrazloženjem.

Inicijativu za davanje vjerodostojnog tumačenja zakona predsjedatelj Sabora upućuje Zakonodavnompravnom povjerenstvu i Vladi, a prijedlog im obvezno dostavlja i ako nisu predlagatelji.

Članak 166.

Kad pribavi potrebna mišljenja i dokumentaciju od radnih tijela, Vlade i drugih kantonalnih tijela mjerodavnih za skrbljenje o izvršavanju ili provođenju donesenoga zakona, Zakonodavnompravno povjerenstvo prosuđuje je li utemeljena inicijativa odnosno prijedlog za davanje vjerodostojnog tumačenja zakona.

Ako utvrdi da je utemeljena inicijativa iz prethodnoga stavka, Zakonodavnompravno povjerenstvo utvrdit će prijedlog teksta vjerodostojnog tumačenja koji će, sa svojim izvješćem, podnijeti Saboru.

Ako Zakonodavnompravno povjerenstvo prosudi da nisu utemeljeni prijedlog odnosno inicijativa za davanje vjerodostojnog tumačenja, o tome će obavijestiti Sabor.

Članak 167.

Odluku o utemeljenosti davanja vjerodostojnog tumačenja zakona donosi Sabor.

Ako odluči da je prijedlog utemeljen, Sabor razmatra prijedlog teksta vjerodostojnog tumačenja zakona.

Članak 168.

Vjerodostojno tumačenje zakona ili drugog akta donosi Sabor i tako utvrđeno tumačenje ne može se mijenjati.

U postupku za davanje vjerodostojnog tumačenja zakona primjereno se primjenjuju odredbe ovoga poslovnika o postupku za donošenje zakona.

Članak 169.

Vjerodostojno tumačenje zakona objavljuje se u Službenim novinama Kantona Središnja Bosna.

f) Pročišćeni tekst zakona i drugog akta

Članak 170.

Kada je zakonom ili drugim aktom određeno da Zakonodavnompravno povjerenstvo utvrdi pročišćeni tekst zakona ili drugog akta (u daljnjem tekstu: pročišćeni tekst akta), kantonalno tijelo odgovorno za provođenje toga akta dostavlja prijedlog pročišćenog teksta akta Zakonodavnompravnom povjerenstvu, u roku koji ono odredi.

Članak 171.

Pročišćeni tekst akta sadrži samo integralni tekst akta čiji se pročišćeni tekst utvrđuje.

U pročišćenom tekstu akta Zakonodavnompravno povjerenstvo ne može utvrđivati nove norme.

Članak 172.

Zakonodavnompravno povjerenstvo brine se o tome da prijedlog pročišćenoga teksta akta bude pravno-tehnički valjano obrađen, te zajedno s predlagateljem otklanja eventualne nedostatke u tekstu.

Članak 173.

Zakonodavnompravno povjerenstvo na svojoj sjednici utvrđuje pročišćeni tekst akta.

Zakonodavnompravno povjerenstvo utvrđuje svojim poslovníkom ili drugim svojim aktom postupak utvrđivanja pročišćenog teksta akta na sjednici Zakonodavnompravnog povjerenstva.

Članak 174.

Pročišćeni tekst akta primjenjuje se od dana kada je objavljen u Službenim novinama Kantona Središnja Bosna, a važenje njegovih odredbi utvrđeno je u aktima koji su obuhvaćeni pročišćenim tekstom akta.

Ako se, nakon objavljivanja pročišćenoga teksta akta, predloži Saboru izmjena ili dopuna akta, te izmjene i dopune predlažu se na odnosnim odredbama u pročišćenome tekstu akta, s navođenjem broja Službenih novina Kantona Središnja Bosna u kojem je objavljen pročišćeni tekst akta.

Na način iz prethodnoga stavka postupa se kada je utvrđen novi pročišćeni tekst akta, s tim što se naznačuje da se radi o novom pročišćenom tekstu akta.

U prvome pročišćenom tekstu ne naznačuje se redni broj, a u svakom idućem pročišćenom tekstu akta naznačuje se i odnosni redni broj toga pročišćenog teksta akta.

4. Postupak za promjenu Ustava Kantona

Članak 175.

Ustav Kantona mijenja se amandmanima.

Članak 176.

Pravo na inicijativu za promjenu Ustava Kantona ima svaki zastupnik u Saboru.

Inicijativa iz prethodnoga stavka podnosi se napismeno, s obrazloženjem, predsjedatelju Sabora.

O inicijativi za promjenu Ustava Kantona Sabor odlučuje na sjednici natpolovičnom većinom glasova od ukupnoga broja zastupnika u Saboru.

Inicijativu za promjenu Ustava Kantona koja je dobila potrebnu većinu obrađuje Povjerenstvo za ustavna pitanja Sabora i podnosi je Saboru.

Prijedlog Povjerenstva za ustavna pitanja koji je podržan na sjednici Sabora natpolovičnom većinom glasova od ukupnoga broja zastupnika, smatra se amandmanom na Ustav Kantona.

Članak 177.

Amandman na Ustav Kantona mogu podnijeti Vlada, natpolovična većina zastupnika u Saboru i većina zastupnika unutar klubova naroda.

Amandman iz prethodnoga stavka podnosi se, napismeno i s obrazloženjem, predsjedatelju Sabora koji ga dostavlja, radi mišljenja, zastupnicima, Povjerenstvu za ustavna pitanja i Vladi.

Članak 178.

Amandman na Ustav Kantona može se zaključkom staviti na javnu raspravu.

O provođenju javne rasprave iz prethodnoga stavka brine se Povjerenstvo za ustavna pitanja, o čemu podnosi izvješće Saboru.

Članak 179.

Da bi Sabor razmotrio predložene amandmane, mora proteći najmanje 15 dana od dana kada su podneseni amandmani.

Članak 180.

Predloženi amandman na Ustav Kantona prihvaća se dvotrećinskom većinom glasova od ukupnoga broja zastupnika u Saboru.

Članak 181.

Ako Sabor Kantona odbije predloženi amandman, taj amandman ne može se predložiti prije isteka šest mjeseci.

5. Djelovanje Sabora u postupcima pred ustavnim sudovima

Članak 182.

Obavijest koju Ustavni sud Bosne i Hercegovine ili Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, sukladno odredbama ustava i zakona, dostavi Saboru Kantona, a odnosi se na pokretanje postupka pred ustavnim sudom, predsjedatelj Sabora dostavlja zamjenicima predsjedatelja Sabora, Zakonodavnom povjerenstvu, mjerodavnom za postupanje prema aktima ustavnoga suda, i tajniku Sabora.

Tajnik Sabora prikuplja potrebne podatke i akte o predmetu koji se vodi pred ustavnim sudom.

Zakonodavnom povjerenstvo utvrđuje, na temelju prikupljenih podataka i akata, odgovor ustavnome sudu.

Odgovor, sa svim dokazima, predsjedatelj Sabora dostavlja ustavnome sudu u roku ostavljenom u pozivu ustavnoga suda.

Članak 183.

Predsjedatelj Sabora ili osoba koju je on ovlastio zastupa Sabor u postupku pred ustavnim sudom.

Ako se pred ustavnim sudom vodi postupak od vitalnoga nacionalnog interesa, predsjedatelj Sabora, u konzultaciji sa zamjenicima predsjedatelja Sabora, odlučuje tko će zastupati Sabor.

Članak 184.

Predsjedatelj Sabora obavještava Sabor o odluci ustavnoga suda.

Sabor postupa prema odluci ustavnoga suda i o tome obavještava ustavni sud.

VII. IZBORI, IMENOVANJA, POTVRĐIVANJA, SMJENJIVANJA I RAZRJEŠENJA

1. Opće odredbe

Članak 185.

Izborom rukovodi predsjedatelj Sabora.

Ako se bira tajnim glasovanjem, predsjedatelju Sabora pomažu zamjenici predsjedatelja Sabora ili dva zastupnika koje on odredi.

Ako je predsjedatelj Sabora kandidat za izbor ili se radi o razrješenju predsjedatelja Sabora, sjednicom Sabora za vrijeme izbora odnosno razrješenja predsjedatelja Sabora rukovodi jedan od zamjenika predsjedatelja Sabora.

Članak 186.

Odredbe ovoga poslovnika koje se odnose na postupak za izbor i imenovanja, primjereno se primjenjuju i na postupak za potvrđivanja odnosno razrješenja.

2. Podnošenje prijedloga kandidata za izbore i imenovanja

Članak 187.

Prijedloge kandidata za izbore i imenovanja koja obavlja Sabor daju Povjerenstvo za izbor i imenovanja i zastupnici.

Prijedlozi iz prethodnoga stavka dostavljaju se, napismeno i s obrazloženjem, predsjedatelju Sabora najmanje 7 dana prije održavanja sjednice na kojoj će se obavljati izbor odnosno imenovanje.

Predsjedatelj Sabora dužan je dostaviti zastupnicima obrazložene prijedloge iz stavka 1. ovoga članka najmanje 3 dana prije održavanja sjednice na kojoj će se birati odnosno imenovati.

3. Odlučivanje o izboru i imenovanju

Članak 188.

O prijedlogu za izbor odnosno imenovanje glasuje se za svakog kandidata posebno.

Iznimno od prethodnoga stavka, za izbor članova radnih tijela Sabora glasuje se na temelju liste u cjelini, osim kada se bira radi izmjene ili dopune njihova sastava.

Ako se s liste ospori izbor ili imenovanje pojedinog kandidata, za osporenog kandidata glasuje se odvojeno.

Članak 189.

Glasovanje o prijedlogu za izbor odnosno imenovanje u pravilu javno je.

Sabor može odlučiti da se izbor odnosno imenovanje obavlja tajnim glasovanjem, glasačkim listićima.

Članak 190.

Glasački listići iste su veličine, oblika i boje, a na njima je otisnut pečat Sabora.

Na glasački listić napišu se imena i prezimena svih kandidata redosljedom kojim su predloženi, s rednim brojem ispred njihova imena i prezimena.

Ako se glasuje za liste u cjelini, na glasački listić napišu se sve kandidatne liste.

Članak 191.

Ako se glasuje za kandidate pojedinačno, glasuje se zaokruživanjem rednoga broja ispred imena i prezimena kandidata.

Ako se glasuje za kandidatnu listu, glasuje se "za listu" ili "protiv liste" u cjelini.

Članak 192.

Nakon što predsjedatelj Sabora objavi da je glasovanje završeno, utvrđuju se i objavljuju rezultati glasovanja.

Glasački listić na kojem se ne može utvrditi za kojeg je kandidata odnosno listu glasovao zastupnik, smatra se nevažećim.

Članak 193.

Izabrani su odnosno imenovani oni kandidati koji su dobili natpolovičnu većinu glasova ukupnoga broja zastupnika.

Glasovanje će se u drugome krugu ponoviti za ona mjesta za koja predloženi kandidati nisu dobili potrebnu većinu.

Ako predloženi kandidati ni u drugome krugu glasovanja ne dobiju potrebnu većinu, ponavlja se cijeli izborni postupak za izbor odnosno imenovanje na te položaje (s drugim kandidatima).

4. Postupak smjenjivanja i ostavke

Članak 194.

Osoba koju bira, imenuje ili potvrđuje Sabor može biti smijenjena ako ne obnaša dužnost sukladno Ustavu Kantona i zakonu te u okviru danih ovlasti.

Članak 195.

Ako osoba koju bira ili imenuje Sabor podnese ostavku, predsjedatelj Sabora o tome obavještava Povjerenstvo za izbor i imenovanja, radi davanja mišljenja.

Ostavka iz prethodnoga stavka zajedno s mišljenjem dostavlja se svim zastupnicima.

Sabor razrješuje osobu koju je izabrao odnosno imenovao.

Ako prosudi da postoje razlozi za utvrđivanje odgovornosti, Sabor će provesti postupak za smjenjivanje osobe koju je izabrao odnosno imenovao.

5. Izbor predsjednika Vlade

Članak 196.

Kandidata za predsjednika Vlade predlaže ili klub zastupnika one političke stranke koja ima najveći broj zastupnika u Saboru ili klub koji može osigurati saborsku većinu, te prijedlog dostavlja predsjedatelju Sabora.

Predsjedatelj Sabora imenuje kandidata za predsjednika Vlade, uz konzultacije sa zamjenicima predsjedatelja Sabora, u roku od 7 dana od dana dobivanja prijedloga iz prethodnoga stavka.

Članak 197.

Kandidat za mjesto predsjednika Vlade dostavlja predsjedatelju Sabora prijedlog kandidata za ministre, i to najmanje 10 dana prije početka sjednice Sabora na kojoj će se birati.

Članak 198.

Sabor odlučuje javnim glasovanjem o prijedlogu odluke o potvrđivanju Vlade u cjelini.

Predložena Vlada preuzima dužnost ako je za nju glasovala dvotrećinska većina od ukupnoga broja zastupnika u Saboru.

Ako prijedlog odluke o potvrđivanju Vlade ne dobije potrebnu dvotrećinsku većinu, ponavlja se postupak.

VIII. ODNOS SABORA I VLADE

1. Opće odredbe

Članak 199.

Odnosi između Sabora i Vlade zasnivaju se na Ustavu Kantona, zakonu i ovome poslovniku.

Vlada je odgovorna Saboru za provođenje politike koju je utvrdio Sabor te provođenje zakona, drugih propisa i općih akata za čije su provođenje odgovorna tijela u Kantonu, kao i za usmjeravanje i usklađivanje rada kantonalnih ministarstava i drugih kantonalnih tijela uprave.

Sabor obavlja nadzor nad radom Vlade, ministarstava i drugih kantonalnih tijela.

Članak 200.

U ostvarivanju svojih, Ustavom Kantona i zakonom utvrđenih, prava i dužnosti Vlada:

- a) predlaže Saboru donošenje zakona, drugih propisa i općih akata
- b) daje mišljenje o nacrtima i prijedlozima zakona, drugih propisa i općih akata koje ona nije podnijela, te podnosi amandmane na prijedloge tih akata
- c) može tražiti sazivanje sjednica Sabora ili radnoga tijela Sabora radi raspravljanja o određenom pitanju o kojem želi iznijeti svoj stav te tražiti da Sabor odnosno njegovo radno tijelo zauzme stav o tome pitanju
- d) sudjeluje u radu na sjednici Sabora i može preko svoga predstavnika izložiti stav o pitanjima koja su na dnevnome redu sjednice
- e) može predložiti Saboru da se odgodi rasprava o nacrtu odnosno prijedlogu zakona, drugog propisa ili općeg akta da bi zauzela svoj stav i izložila ga na sjednici ili da se, radi raspravljanja o određenom pitanju, osnuje zajedničko povjerenstvo sastavljeno od zastupnika u Saboru i članova Vlade.

Članak 201.

Predsjednik Vlade i ministri redovito su nazočni sjednicama Sabora.

Obveza je Sabora da pravodobno obavijesti Vladu o vremenu i mjestu održavanja sjednica Sabora i njegovih radnih tijela, a Vlada redovito obavještava Sabor o svojim predstavnicima koji će biti nazočni sjednici.

Vlada ima pravo i obvezu slati osim predsjednika Vlade i druge ovlaštene predstavnike na sjednice Sabora i radnih tijela Sabora da bi pomogli pri razmatranju određenih pitanja.

Ako Vlada ne uputi svoga predstavnika na sjednicu Sabora ili saborskoga radnog tijela, razmatrano pitanje može se skinuti s dnevnoga reda sjednice, a može se postaviti i pitanje odgovornosti Vlade odnosno resornog ministra u Vladi.

Članak 202.

Sabor može, u okviru svoga djelokruga, tražiti od Vlade:

- a) da pripremi nacrt odnosno prijedlog zakona, drugog propisa ili općeg akta
- b) da izloži svoje stavove o pojedinim pitanjima koja su na dnevnome redu sjednice Sabora
- c) da dadne mišljenje o nacrtu odnosno prijedlogu zakona, drugog propisa ili općeg akta koji nije predložila Vlada, kao i o drugom prijedlogu, dokumentu ili materijalu koji se razmatra na sjednici Sabora
- d) da podnese izvješće o određenom pitanju.

Članak 203.

Vlada je dužna podnijeti najmanje jednom godišnje Saboru godišnje izvješće o svome radu, kao i o radu kantonalnih tijela uprave.

Sabor može, osim godišnjeg izvješća, u svako doba od Vlade zatražiti podnošenje periodičnih ili djelomičnih izvješća o njezinome radu, kao i izvješća o radu pojedinih ministarstava ili kantonalnih tijela uprave.

O izvješću o radu Vlade Sabor raspravlja na sjednici i o tome donosi zaključak.

2. Zastupnička pitanja

Članak 204.

Zastupnici mogu postavljati zastupnička pitanja predsjedniku Vlade, bilo kojem njezinom članu i svim tijelima koja su nositelji javnopravnih ovlasti iz kantonalne mjerodavnosti.

Zastupnička pitanja odnose se na specifične informacije, činjenice, situacije ili saznanja iz djelokruga Vlade, ministarstva i drugih kantonalnih tijela.

Članak 205.

Na svakoj redovitoj sjednici Sabora izdvojit će se na početku sjednice najviše sat vremena za zastupnička pitanja, čemu su obvezno nazočni predsjednik Vlade i članovi Vlade.

Jedan zastupnik na jednoj redovitoj sjednici Sabora može postaviti najviše dva zastupnička pitanja.

Odgovori na zastupnička pitanja daju se, u pravilu, usmeno, s tim što se na zahtjev zastupnika mogu dati i napismeno.

Članak 206.

Zastupničko pitanje podnosi se napismeno predsjedatelju Sabora, a on ga odmah prosljeđuje predsjedniku Vlade ili drugima kojima je upućeno.

Zastupnik koji postavlja zastupničko pitanje navodi u podnesku traži li usmeni odgovor na sjednici Sabora ili pisani odgovor.

O podnesenim inicijativama u pravilu ne vodi se rasprava.

Sabor se može zaključkom odrediti o predloženoj inicijativi.

Članak 207.

Odgovor na postavljeno zastupničko pitanje daje na samoj sjednici Sabora predstavnik Vlade ili predstavnik tijela kojemu je upućeno, a ako nije u mogućnosti, napisмено do iduće sjednice Sabora.

Ako nije u mogućnosti dostaviti odgovor na zastupničko pitanje za iduću sjednicu Sabora, Vlada je dužna obavijestiti Sabor o razlozima nedostavljanja odgovora.

Odgovor na zastupničko pitanje dostavit će se svim zastupnicima.

Ako zastupnik smatra da nije dobio potpun odgovor na postavljeno zastupničko pitanje, nakon obrazloženja razloga za to, Vlada je dužna dostaviti novi odgovor u pisanom obliku.

Članak 208.

Ako se traži usmeni odgovor, podnesak se jasno i kratko oblikuje jednim pitanjem.

Zastupničko pitanje obrazlaže se tako da zastupnik postavlja pitanje u trajanju do 3 minute, nakon čega predsjednik Vlade ili mjerodavni ministar odgovara u istome trajanju.

Ako zastupnik nije zadovoljan odgovorom na zastupničko pitanje, može postaviti novo pitanje u trajanju od 2 minute, nakon čega se predsjedniku Vlade ili mjerodavnome ministru omogućuje odgovor u istome trajanju.

Nakon drugog odgovora predsjedatelj Sabora zaključuje razmatranje toga pitanja i daje riječ sljedećoj osobi ovlaštenoj da govori.

Članak 209.

Zastupnička pitanja na koja se traži pisani odgovor u pravilu su ona pitanja koja ne dopuštaju jednostavno usmeno objašnjenje.

Odgovor u pisanom obliku na zastupničko pitanje dostavlja se predsjedatelju Sabora do prve iduće redovite sjednice Sabora.

Kada predsjedatelj Sabora dobije odgovor na zastupničko pitanje, on dostavlja odmah presliku odgovora zastupniku koji ga je postavio, kao i ostalim zastupnicima.

3. Interpelacije

Članak 210.

Najmanje 7 zastupnika u Saboru može podnijeti interpelaciju za raspravljanje o određenim pitanjima u vezi s radom, stavovima ili postupcima Vlade i ministarstava, u provođenju utvrđene politike i zakona.

Interpelacija se podnosi pismeno predsjedatelju Sabora, a moraju je potpisati svi podnositelji.

Članak 211.

Kolegij Sabora razmatra interpelaciju, pa ako prosudi da inicijativa za interpelaciju ima osnove, prosljeđuje je ostalim zastupnicima Sabora i Vladi.

Ako prosudi da inicijativa za interpelaciju nema osnove, Kolegij je vraća predlagateljima da bi se inicijativa za interpelaciju promijenila u zastupničko pitanje.

Članak 212.

Vlada je dužna dostaviti u roku od 30 dana pisano izvješće u povodu interpelacije predsjedatelju Sabora.

Predsjedatelj Sabora upućuje Vladino izvješće iz prethodnoga stavka svim zastupnicima Sabora i stavlja ga na dnevni red prve iduće sjednice Sabora.

Ako Vlada ne podnese izvješće iz stavka 1. ovoga članka u roku od 30 dana, interpelacija se stavlja na dnevni red prve iduće sjednice Sabora nakon isteka ovoga roka.

Članak 213.

Interpelacija se razmatra na sjednici Sabora tako što jedan od podnositelja inicijative za interpelaciju dobiva riječ da obrazloži inicijativu, a potom se, u istome trajanju, riječ daje predsjedniku Vlade da obrazloži izvješće ili ako izvješće nije podneseno, da usmeno obrazloži odgovor na interpelaciju.

Nakon okončanja postupka iz prethodnoga stavka, svaki zastupnik može intervenirati u trajanju do 10 minuta, a to pravo pripada i predsjedniku Vlade.

Predsjedatelj Sabora zaključuje raspravu kada prosudi da je o interpelaciji dovoljno raspravljano.

Članak 214.

U roku od 5 dana nakon zaključenja rasprave o interpelaciji, svaki zastupnik može predložiti rezoluciju ili smjernice u vezi s raspravljanom materijom.

Predložena rezolucija ili smjernice iz prethodnoga stavka uvrstit će se na dnevni red sljedeće sjednice Sabora.

4. Glasovanje o nepovjerenju

Članak 215.

Najmanje 7 zastupnika u Saboru mogu pokrenuti prijedlog za glasovanje o nepovjerenju Vladi.

Prijedlog iz prethodnoga stavka, s detaljnim obrazloženjem, koji su potpisali svi predlagatelji, dostavlja se u pisanu obliku predsjedatelju Sabora.

Odmah nakon primitka prijedloga iz stavka 1. ovoga članka, predsjedatelj Sabora dostavlja ga Vladi i svim zastupnicima u Saboru.

Članak 216.

Prijedlog za glasovanje o nepovjerenju Vladi stavlja se na dnevni red sjednice Sabora u roku koji Sabor utvrdi zaključkom, a najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja prijedloga Vladi.

Članak 217.

Prije početka sjednice na kojoj će se glasovati o nepovjerenju Vladi, Vlada može podnijeti Saboru pisano izvješće, s mišljenjima i stavovima u vezi s prijedlogom.

Izvješće iz prethodnog stavka mora se dostaviti Saboru najkasnije 48 sati prije početka sjednice na kojoj će se glasovati o nepovjerenju Vladi.

Članak 218.

Svaki predlagatelj ima pravo na sjednici Sabora obrazložiti prijedlog za glasovanje o nepovjerenju Vladi.

Predsjednik Vlade ili predstavnik Vlade kojega ovlasti predsjednik Vlade ima pravo odgovoriti i iznijeti Vladina stajališta, nakon čega otvara se rasprava.

Članak 219.

Predsjedatelj Sabora zaključuje raspravu kada prosudi da je o prijedlogu za glasovanje o nepovjerenju Vladi dovoljno raspravljano te ga stavlja na glasovanje.

Ako se ne prihvati prijedlog za glasovanje o nepovjerenju Vladi, može se glasovati o drugim inicijativama u vezi s raspravljanom materijom.

Vlada podnosi ostavku ako joj Sabor izglasuje nepovjerenje.

IX. ODNOS SABORA PREMA POLITIČKIM STRANKAMA I UDRUGAMA GRAĐANA

Članak 220.

U ostvarivanju svojih, Ustavom Kantona utvrđenih, prava, obveza i odgovornosti, Sabor razvija odnose suradnje i međusobnog uvažavanja s političkim strankama i udrugama na području Kantona.

Članak 221.

Kada se u radu Sabora raspravlja o pitanjima koja su značajna za Kanton, Sabor će potaknuti dogovor o tim pitanjima s političkim strankama i udrugama, a preko saborskih radnih tijela, Kolegija ili zastupničkih klubova.

Članak 222.

U ostvarivanju konkretnih aktivnosti Sabor može tražiti mišljenja i prijedloge od političkih stranaka i udruga.

Članak 223.

Ako političke stranke odnosno udruge preko zastupnika ili neposredno pokrenu inicijativu, podnesu prijedlog i mišljenja za rješavanje pojedinog pitanja iz mjerodavnosti Sabora, Kolegij Sabora će tu inicijativu odnosno prijedlog uputiti mjerodavnome radnom tijelu Sabora radi zauzimanja stava ili davanja mišljenja o podnesenoj inicijativi ili prijedlogu.

Kolegij Sabora dostavit će stav odnosno mišljenje radnoga tijela Sabora podnositelju prijedloga ili inicijative i, po potrebi, pokrenuti odgovarajuću saborsku proceduru.

X. SURADNJA SABORA S OPĆINSKIM VIJEĆIMA U KANTONU

Članak 224.

Sabor, u okviru svojih prava i dužnosti, razvija sve oblike suradnje i povezivanja s općinskim vijećima u Kantonu.

Članak 225.

Radi razmjene mišljenja o pitanjima od zajedničkog interesa, predsjedatelj Sabora i predsjedatelji općinskih vijeća mogu organizirati sastanke i savjetovanja.

Članak 226.

Sabor može na svoje sjednice pozivati predstavnike općinskih vijeća radi sudjelovanja u razmatranju pitanja koja se odnose na stanje u pojedinim oblastima društvenoga života ili drugih pitanja od interesa za građane, organizacije i zajednice iz oblasti koje su u djelokrugu Sabora te radi pribavljanja njihovih mišljenja i prijedloga o tim pitanjima.

XI. MEĐUNARODNA SURADNJA SABORA

Članak 227.

Sabor uspostavlja suradnju s odgovarajućim razinama vlasti drugih država i s međunarodnim organizacijama, sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine te Ustavu Kantona.

Članak 228.

Sabor odobrava potpisivanje međunarodnih sporazuma i drugih akata iz oblasti međunarodne suradnje, uz suglasnost Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, osim sporazuma one vrste za koje, prema zakonu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, nije potrebna njezina suglasnost.

Članak 229.

Nakon dobivanja suglasnosti od Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, zahtjev za odobrenje sklapanja međunarodnog sporazuma ili drugog akta iz oblasti međunarodne suradnje, s obrazloženjem, podnosi predsjednik Vlade i dostavlja ga predsjedatelju Sabora, skupa s tekstom sporazuma.

Predsjedatelj Sabora dostavlja zahtjev iz prethodnoga stavka zastupnicima i mjerodavnome radnom tijelu Sabora koje je obvezno u roku od 7 dana dati mišljenje.

Članak 230.

Nakon što Sabor odluči o odobrenju sklapanja međunarodnoga sporazuma ili drugog akta iz oblasti međunarodne suradnje, predsjednik Vlade potpisuje ga pod uvjetima utvrđenim Ustavom Kantona.

XII. UPORABA JEZIKA I PISMA

Članak 231.

Akti koje donosi Sabor, materijali koji se šalju zastupnicima, informativni i dokumentacijski materijali, zaključci, zapisnici i izvješća radnih tijela Sabora izrađuju se na službenim jezicima Federacije Bosne i Hercegovine, na hrvatskome jeziku, bosanskome jeziku i srpskome jeziku.

Materijali iz prethodnoga stavka ovoga članka pišu se službenim pismima, latinicom i ćirilicom.

Zastupnici se napismeno očituju Stručnoj službi Sabora o tome na kojem će od jezika iz stavka 1. ovoga članka i kojim od pisama iz stavka 2. ovoga članka primati materijale.

XIII. STRUČNA SLUŽBA I TAJNIK SABORA

Članak 232.

Sabor ima Stručnu službu Sabora Kantona Središnja Bosna.

Stručna služba obavlja stručne i druge poslove za potrebe Sabora, radnih tijela Sabora i zastupnika, iz djelokruga rada Sabora.

Članak 233.

Ustrojstvo i rad Stručne službe uređuje se posebnim propisom.

Članak 234.

Sabor ima tajnika.

Tajnik Sabora upravlja radom Stručne službe, brine se o osiguranju uvjeta za rad Sabora, Kolegija i radnih tijela Sabora i sudjeluje u njihovu radu, brine se o obavljanju poslova i zadataka u vezi sa sjednicama te obavlja druge poslove utvrđene

ovim poslovníkom odnosno poslove koje mu povjere predsjedatelj Sabora, zamjenici predsjedatelja Sabora i Sabor.

Tajnik Sabora naredbodavac je za financijsko i materijalno poslovanje Sabora i Stručne službe Sabora.

XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 235.

Danom stupanja na snagu ovoga poslovnika prestaje važiti Poslovnik o radu Sabora Kantona Središnja Bosna (Službene novine Županije Središnja Bosna, broj 1/97).

Članak 236.

Ovaj poslovnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Službenim novinama Kantona Središnja Bosna.

Broj: 01-02-106/04
4. ožujka 2004.
Travnik

PREDSJEDATELJ SABORA

Velimir Valjan, v. r.

Na temelju točke h) stavka 1. članka 41. Ustava Kantona Središnja Bosna (Službene novine Županije Središnja Bosna, broj: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98 – ispravak teksta, 8/98, 10/2000, 8/03; Službene novine Kantona Središnja Bosna, broj: 2/04 i 14/04) te na prijedlog Kolegija Sabora Kantona Središnja Bosna, Sabor Kantona Središnja Bosna na XXII. sjednici, održanoj 12. ožujka 2013. godine, donosi

O D L U K U
O IZMJENAMA POSLOVNIKA
SABORA KANTONA SREDIŠNJA BOSNA²

Članak 1.

Stavak 1. članka 86. Poslovnika Sabora Kantona Središnja Bosna (Službene novine Kantona Središnja Bosna, broj 3/04) mijenja se i glasi:

"Ako postoji sumnja u rezultat glasovanja, do sljedeće točke dnevnoga reda pristupa se pojedinačnom očitovanju zastupnika."

U stavku 2. istoga članka, iza riječi: "predsjedatelj Sabora," dodaju se riječi: "zamjenici predsjedatelja Sabora," a ostali dio teksta ostaje nepromijenjen.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Službenim novinama Kantona Središnja Bosna.

Broj: 01-02-100/13
19. ožujka 2013.
Travnik

PREDSJEDATELJ SABORA

Josip Kvasina, v. r.

---

² Objavljena u Službenim novinama Kantona Središnja Bosna, broj 6 od 25. travnja 2013. godine

K A Z A L O

Poslovnik Sabora Kantona Središnja Bosna	3
Odluka o izmjenama Poslovnika Sabora Kantona Središnja Bosna	53